

Mafka ar preefubtiſchann
par pafſi:
par gadu 1 rub. 60 lap.
" puſgadu 85 "

Mafka beſ preefubtiſchannas
Rihga:
par gadu 1 rub. — lap.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Mahj. m. teel iſdohts feſt-
deenahm no p. 12 fahtobt.

Mahjas weefis.

Mafka
par ſtudinaſchannu:
par weenas fleijas ſmalſtu
rakſtu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, to taħda rinda
eenem, mafka 10 lap.

Kedafzija un eſpedizija
Riggā,

Ernſt Plates, Mahjas weefa ihvaſchneetſ un apgahdatajſ.
Ernſt Plates bilſchu- un
grahmatu- drukatawā pee
Peħtera baſnijas.

Ernſt Plates, Mahjas weefa ihvaſchneetſ un apgahdatajſ.

Mahjas weefis iſnahſ ween reiſ pa nedeku.

N°. 34.

Seſtdeenā, 23. Auguſt

1875.

K a h d i t a j ſ.

Jaunataħs ſinas. Telegrafa ſinas.
Geſſchſemes ſinas. No Jaun- Preebalgas: ſwehtu deena. No Selga-
was: Jaunee lauku-pagaſta litumi. No Dinaburgas: tureenā ſkolas di-
rektors. No Peħterburgas: muħfu angſta Keifara zelofchana. No Kreewijas:
beħenu miſtiba. No Geſſingforſes: mahju-lectu iſſtaħde. No Wiattas:
ſlabde zaur meſcha ſweħreem.
Aħſemmes ſinas. No Anglijas: leelſ peldetajſ. No Spanijas: Kar-
liſtu buħſchana. No Seemel-Amerikas: jauni uħdens-pluħdi.
Iħwiltumi iſ pirma gada-paħſtata paħr beedribu preefſch Kreewijas juħ-
ras tirgeſchannas weizinaſchannas. Par logitu u. t. pr. Perzogowina. Siħti
notikum iſ Rihgā. Sina paħr uſſautieem Rihgā. Stanu wirtne.
Peelitumā: Triħſtaħtigi ſohriħts. Grandi un ſeedi.

Jaunataħs ſinas.

No Rihgā. Jauħs laikſ tagad atmetees un muħfu ſem-
kophji maiſes-teħwi war meerigi ſawus lauka angluſ eewahkt
un ſeemas ſehju eeſtrahdaħt, kā jaw Latweeſchu tauta meeriga
tauta buħdama zeentiga un zihtiga meera-darbōs, lai gan laħds
radees, kaſ ar ſawu „gudru neſinaſchannu“ leelidamees un Lat-
wju kreetnuſ zenteenuſ meera-darbōs preeſohbodams, teizahs iſ-
dſirdis „baſites iſſaufdamas: Karſch ir preeks, meers ir meegs.“
Laħds gudrs neſinatajſ, kaſ mums grib uſteept kara-gribeta-
jus un dumpineekuſ, mums netrauzehs muħfu meera-darbūſ
un paliks gudriſ kā biħis ſawā neſinaſchannā.

No Sahmu ſalaſ. Kā Urensburgas awiſes ſino, tad at-
roħdam paħr tureenā ſkolas buħſchannu ſchahdas ſinas: lau-
ſchu ſkolas Sahmu ſalā wairojahs. Sahmu ſalai tagad ir
ſeminarija, kura teel ſkohloti lauſchu ſkohlotaĵi un ehrgelneeki;
tad tur ir 157 ſkolas, no kuraħm 14 ir draudſes-ſkolas
un 143 walſis (pagas) ſkolas. Skohlenu ſkaitliſ 1874tā
gadā bija 3976 un proħti 2107 puifeni un 1869 meiteneſ.
Janofchelo, ka wairak puifenu neka meitenu teel ſkohlā ſuħ-
titi, jo waj tad ſeeweſcheem maſak ſkolas-mahzibu wajaga?
Skohlotaĵi ir pawiſam 159, no kureem 16 mahza draudſes
ſkohlās un 143 walſiſſkohlās. Mahziſchannas preefſchmeti
ſkohlās ir ſchahdi: eelſch draudſes ſkohlahm: kaſkiſis, biħ-
beles ſtaħti, iaſiſchana ar riħtigu ſamanu, rakſtiſchana, reh-
kinaſchana, Wahzu un Kreewu waloda, geografija, dſeeda-
ſchana peħz noħteħm, ortografija un kaligrafija (pareiſi-
un ſkaiſi-rakſtiba), rakſteeni Igaunu walodā, weħſture, geometrija,
dabas mahziba, ehrgelu ſpeħleſchana un ſwabadi rakſteeni;
eelſch walſiſſkohlahm: kaſkiſis, biħbeles ſtaħti, dſeedaſchana,
laſiſchana, rakſtiſchana, rehkinaſchannu, kaligrafija un geografija.

No Turkeſtanes teel ſinoħts, ka Rokandes walſtiba ſajehlu-
fehſ uſ dumpi. Taſ biħis tā: Turkeſtanas general-gubernatorſ
v. Kaufmannſ bija no jauna wal dneeka Rokandē pageħreiſ,

lai winſch iſpilda to ar biħuſcho kaħnu jeb wal dneeku no^o
ſlehgtu nolihgumu un lai Kreewu ſuħtnam un kuptſcheem at-
liħdſina nodarito ſchahdi un lai mafka padſiħtam kaħnam penſiju.
Tē nu Kaufmannſ atlaidiſ ſinu, ka wiſi puħlini efoħt welti,
ar Rokandi meera ſatikt; jo Rokandeeſchi leelōs pulkōs ee-
lauſuſchees Kreewijas rohbeſchōs pee Telewas, Chodſchentes u.
t. pr. No Kreewijas puſes tuħlit preti ſuħtiſuſchi kara-pulku
ſem generalleitnanta Golowatſchewa wadiſchannas. Schim kara-
pulkam ari iſdewees Rokandeeſchu leelako kara-pulku, kaħduſ
5000 karotajuſ, ſakaut un oħtru maſaku kara-pulzinu pawi-
ſam iħiħzinahſ. Generaliſ Kaufmannſ eiħoħt ar kara-ſpeħtu
uſ Chodſchenti un no tureenā doħſchotees uſ Rokandi.

No Pariħſes. Franzija likuſe ſawus uſ biletēħm aiſlaiſtoħs
kara-wiħrus jeb reſerwiſtus no 1867ta gada ſajaukt. Schi
ſajaukſchana ſajehla leelu nemeeru pee tautas, kura nu ſahka
baiditees, ka neſahkotees atkal karſch ar Pruiħjiu. Teesahm
bija leelaſ puħles laudiſ apmeerinajoħt un teem iſſkaidrojoħt,
ka ſchahda ſajaukſchana neſiħmejoħtees uſ karu. Schahdu ſajaukto
reſerwiſtu ſkaitliſ ſneedſotees liħdſ kaħdeem 143,000, kuru
ſtarpā kaħdi 53,000 peedereja pee iħſta kara-ſpeħta, 88,000
pee ſemesſargeem un kaħds 1000 nemaſ nebijiſ deenaſtā.

No Spanijas. Zaur zeetohkſchana Urgeles eenemſchannu no
wal dneekēem leelahs Spaneeſchu braħtu-karā notikuſe eeweh-
rojama pahrgrohſiſchana. Lai gan Urgele nepeeder pee pirmāſ
kaħrtas zeetohkſchannu, bet wina zaur to no leela ſwara, ka wina
Spanijas kaħnu-zeluſ ſeemelōs apſarga. Kameħr Karliſteem
bija Urgele roħta, tameħr wineem bija leela eeſpeħja paħr
Spanijas ſeemela galu, bet tagad Karliſteem ſchi eeſpeħja weħjā.

No Unguru ſemes. Tai 19tā Auguſtā tika Ungarijas walſiſ
ſapulze atklaħta un troħnu runa tai weetā, kur wina ſiħme-
jahs uſ aħſemehm, iſſajija toħs wahrdus: „Muħfu drau-
dſigas ſatikſchannahs ar aħſemju wal dibahm doħd mums to
zeribu, ka meers tiħs uſtureħts, lai gan daſchi notikum i atga-
dijuſchees, kaſ likahs meeru trauzejoħt; tapeħz ſawu likumigu
peenahkumu juħs (proħti walſiſ ſapulzes lohzeħti) wareſeet mee-
rigi iſpildiħt.“

Telegrafa ſinas.

No Berlineſ, tai 21. Auguſtā. Tureenā awiſes garakuſ
rakſtus paſneeguſchas par peeminu ſchāi deenai, kura ſlawe-
nāiſ kaħtiſch pee Sedanes notika un Napoleons Pruiħſcheem
pademahs. Wahzu katolu nodohmata ſweħta ſtaigaſchannu uſ
Kurdi Franziā netiks iſdarita.

Geschiedenes Sinaas.

No Saun-Beebalgas mums schahds sinojums pahr tureenäs misiones swehtkeem peesuhthts: Schee swehtki, zil tagadeja pa-audse atminahs, wehl nekad schai draudse nebij swehtiti, un lai gan s'chee la pirmee bij, tomehr swehtku weesu fanahza leela pulka. Ari par jautumu bij sagatawojuschees tschetri dseedataju kohri un weens kohrs ragu puhteju un dauds mahzitaju no laiminu draudsehm, kuzi schohs swehtkus puschkoja ar saweem stahsteem par misiones darbeem pee paganeem, Zuhdeem un paschas kristigas draudses widu. Wisus schahs deenas darbus pilnigi nespehju usrafsiht un preeksch M. weesa ari buhtu par garu, bet ihjumä zil spehschu, ussimechu. Swehtki dalijahs diwas daläs, pirma preeksch, ohtra pehz pusdeenäs. Plazis us scho deenu bij isredsehts pee basnizas, kur kohschi behrsi weeseem dewa pawehni no karsta faules spihduma. Dseedatajeem, la ari runatajeem bij ihpaschi angstaki ustajita weeta, lai warretu wisus klauzitajus pahredseht. Behz pulsten dewineem basnizas pulstens un raga puhteju klana dewa sina, la Deewa kalposchana drihs eesahlschotees. Un eesahlkotees pirmais dseedataju kohris dseedaja. Tad Saun-Beebalgas jaunais mahzitajs fanahkschohs apswajzinadams swehtkus atklahja un tureja basnizas liturgiju. Behz liturgijas fazija zits mahzitajs sprediki par misiones darbu pee paganeem. Behz schi dedsiiga spredika atskaneja jautra dseedaschana no dseedatajeem. Ohtra swehtku datai sahlkotees, atkal atskaneja no dseedatajeem dseefma. Tad sprediki fazija, la ari sinas dewa par misiones darbu pee Zuhdeem. Kad nu par s'cheem diweem jaw mineteem darbä stahwedameem laukeem bij runahs, tad wehl mums rahdija weenu lauku; — schis lauks atrohahs kristiga draudse pee mums. Spredikis, la ari sinas israhdija, la mums tas wehl neko nepalihds, la mehs pee ziteem strahdajam un paschi fewi aismirstam; schai lauka rahdija darbus, ko wajadsetu il deenas wehra list — un runataji to leelaku swaru lika pee behnu audsinaschanas, labahm preeksch simehm un sabedribas darbeem, kas wisi esohht palihgi pee misiones darbeem. Sche ari tika dseedahs. Behz dseedaschanas Saun-Beebalgas wezais prahwesta tehws sirsniqus galawahrdus teiza, pee sirdim listams, zil dahrga un swehta schi deena un kahdus anglus wina war nest, pateidamees tam wifu warenajam, kur sch bijs wisas weelas ar sawu schehlastibu klah. Behdigi pateizibu issazija wiseem, kas dalibu bij nehmuschy pee swehtku puschkojochanas. Un ta klunga wahda swehtidams atlaida. Tad wehl wisi kohpa dseedaja to dseefminu: „Lai ta klunga schehlastiba u. t. pr.“ Behz nodseedatas dseefmas, katris dewahs us sawahm mahjahm preejadamees par Deewa leelu schehlastibu, la winsch wehl schodeen ar brihnuma simehm apsprina sawus darbus misiones lauka un wehlejahs, lai drihs schahdu swehtku deeninu waretu peedsihwoht, kahda schi bij.

P. M. r. u.

No Selgawas. Schahdu sinu atrohdam „Balt. Semkohpi“ pahr jaunu likumu krahjumu. „Jaunee lauku-pagastu likumi no 19. Februnara 1866. un tee ar wineem fatarä stahwoschi papildischanas likumi (la: instrukzija par pag. list. eeweschanu, labklahschanahs-likumi, instrukzija par pagastu mantas pahrwaldischanu) 9 gadu laika pehz wajadribas un ismehginschanas bija daschadi japahrlabo. Zaur to nu daschi pamata nosazijumi likumu dohschanas kahrtiba tika pahrwehsti, zitus atkal wajadseja issklaidroht un papildinah, to la tagad pee teen

likumu pantineem, kas it no eesahlkuma bija dohti, zaur senata ukaseem, ministera isspreedumeem, generalgubernatora pawehlehm un semneeku leetu komissijas zirkulareem kahda trefcha data, ja ne puse, peenahkse klah. Schis papildinadamas pawehles lihds schim pascha likuma nebija usnemas, bet atradahs teesu papihros, ta la kad s'chee papihri nebija pee rohkas jeb kad tohs tuhliit no eesahlkuma pee katra likuma paragrafa nepeesimeja un tad pehz kahrtas nesalika ihpascha rahditaja, teesahm paschahm un wehl masak privat-laudim nemas wairs nebija eespehjams, ahtri un neschaubigi riktigu galu sadabuht. Zaur to sinams notika dauds maldischanahs un jusschanas, kas ne teesahm ne amata-wihreem, ne laudim nahza par labu. Bes tam gadu no gada sakrahjuschees daschdaschadi polizejas- un waldibas- (administratiwi) likumi un nosazijumi, kas til pat la pirmee katra brihdi wajadsiigi, bet iskaisiti gubernas awises, teesu aktis un kanzeleju grahmatu-plauitds, ta la wifu to eewehrojoht, tagad schini leeta wajadseja ihpaschas studijas, ja negribeja bes pamata palikt, bet katra weeta pehz likumeem un likumu nosazijumeem isturetees. Ihpaschi lauku-pagastu amata-wihreem nahzahs lohti gruhti, sawus peenahkumus pareisi ispidiht. Kursemes zeen. gubernators B. von Lilienfeld, kura nopelni lauku pagastu attihstischanas leeta muhsu lasitajeem jau buhs sinami, eewehroja ari scho truhkumu un skiktumu polizejas- un waldibas-likumu leeta un tadeht jau 1874. g. eesahlkuma pawehleja, neween wisus pirms minetu likumu turpinajumus un papildinajumus iswirsteeju protokoleem sawahkt, pee katra peederiga paragrafa usnemt un pehz kahrtas salikt, bet ari wisus zitus, lihds schim iskaisitus polizejas- un waldibas-likumus, zil tee us lauku-pagasteem simejahs, jamekleht, sistematigi (weenu pee ohtra peeslehjotees) fastahdiht un beidsohht ihpaschu rahditaju farakstih, kas ari nemahjitam lastajam palihds katra leetu un nosazijumu, ko tas grib sinah, ahtri un neschaubigi atrast. Behz tam kad schi gubernatora pawehle bija ispidita, un kad aprinka teesas un komissija preeksch semneeku leetahm to bija pahrluhkojuschas un par derigu un riktigu atraduschas, tad us zeen. gubernatora pawehli wifu min. likumu krahjumu nodewa drukah, sem minetas komissijas wirskontrolas. Tagad kahda data jau ir gatawa un wifa grahmata buhs scho rudeni nodrukata un taps pagasta-waldibahm uu zitahm teesahm peesuhthita. Schis likumu krahjums futurehs pawisam kahdus 20 ihpaschus likumus ar wiseem turpinajumeem un issklaidroschannahm, tad labu krahjumu no minetas komissijas zirkulareem, la peelikumu, un beidsohht augscham min. rahditaju.“

No Selgawas puses sino „Balt. sem.“ ta: Sagli deemschehl pehz gandrihs pufgada klusu stahwejschanas muhsu puse atkal sawas galwas pazehljuchi. Schluskas mescha fargam 21ma Juli no ganibahm nosaga melnu sirgu. Lai nakti no 4ta us 5to Augustu Frank-Selgawas wezo Nubenu mahja sagli no zela puses iszehljuschees ohtra gala istabai lohgu, eesahpuschi eescha un issaguschy dauds drahm pa 100 rublu wehrtibas. Tani pascha nakti kahdam pagasta preekschneekam pee Ohlainas nosaguschy diwus sirgus. Ohsolu muishas Bahnu sainmeekam nosaguschy sirgu Selgawa is raktuscha fehtas. Lai nakti no 5ta us 6ta Augustu uslaususchy Lapelalnu maso Stuhermanu sainmeekam klehtis un tur issaguschy meitahm un puischeem dauds drehbes un ari galas. — Lai 6ta Augusta noschawees Frank-Selgawas Wehja trohdsneeka dehs. Winsch Selines pilssehta pastu deenejis, ari tureenäs telegrafa kantori

strahdajis. Pee tekwa weefds pährnahjis, winſch tai nelaimes deenâ eegahjis Zrbeneekds, tur flinti iſluhdſees un uſaižinajis kahdu zitu wihru, lai winu pährzelohht upei pähri, jo griboht winâ puſe ſtraſdus paſchaudiht. Tas ari notizis un lihds wihrs gahjis ſtraſdus ſpährnâs fajelt, te ſprahgſt ſchahweens un gehgeris faſchluht laiwâ, patš fewi noſchahwees.

No Dinaburgas. Kâ eſam dſirdejuſchi, tad Laudones bijuſchais mahžitajs Welzer k. tagad Griwâ (pee Dinaburgas) eestahjees par tureenâs Wahzu ſkohlâs direktoru. Minetas ſkohlâs ſkohlotaži lohti preezajotees par ſawu jauno direktoru un zerejoht no wina brangâs ſekmes preekſch ſkohlâs uſplauſchanas. Bijjuſchais ſkohlâs direktors Bernhard k. Dilts palizis par mahžitaju.

No Pehterburgas. Muhſu augſts Kungs un Reifars tai 17tâ Auguſtâ iſbrauza no Pehterburgas, brautdams uſ Maſkawu, Odeſu un Krimu.

— Gekſchleetu miniſteris ſpreedis, ka tee, kaſ agral no kara-deenâſta atrahwufchees, efoht nodohdami deeneſtâ, til lihds ka wini rahdahs, un atſwabiniami efoht tee, kaſ winu weetâ aiſgahjuſchi. — Krohnis nodohmajis wiſus meſchus ap Pehterburgu nemt ſawâ uſraudſiſchanâ, lai tiktu aprohbefſchota meſchanozirſchana un prohti tâ, ka ari meſchu ihpaſchneeki newareſchoht beſ atkauſchanas žirſt ſawds meſchds.

Wehl no Pehterburgas. Kâ „Goloſ“ ſino, tad kara-leetu miniſterija tagad ſtrahdajohht, tohs likumu-noſazijumus faſtahdiht pähr ſirgu kara-deeneſtu kara-laiſds. Preekſch ſchahda darba pamatigas ſahkſchanas miniſterijai wajadſejis eepreekſchu iſſinaht, žil to ſirgu un kahdi wini. Schahda iſſinaſchana ſchini wajarâ ſahkta Kaſanes, Mohilewas un Kaunas gubernijâs un panahkumi bijuſchi lohti teizami. Katrâ ſchini gubernijâ bija no miniſterijas puſes ſuhtihſtš lungs, kuram ſem weena generalibas-wirſneeka preekſchâ-ſchdeſchanas ar tureenâs teefahm bija kahtiba noleekama preekſch iſſinaſchanas. Iſdariſchana notika zaur gubernatoreem un kara-wihru preekſchneekem. Preekſch ſirgu labuma un ſtiſpruma noſazijchanas un winu noſchirſchanas ſchkirâs miniſterija atſuhtijuſe wajadſigu ſkaitlu artillerijas (leelgabalneeku) un kawallerijas (jahtneeku) wirſneekus. Kâ dſird, tad ſcheem fungeem pilnigi iſdewees laudis pee tahs ſapraſchanas peewefſt, ka ſchahdu ſirgu iſſinaſchana wajadſiga preekſch walſis kara-ſpehla ſtiſprinaſchanas. Behz eewehrojumeem, kurus pee minetas iſſinaſchanas panahja, tiks faſtahditi nolikumi preekſch wiſas walſis.

No Kreewijas. Kahdâ Kreewu mehneſchu rakſtâ (Орѳ. записка) atrohnahs lohti ſwarigs rakſis no Dr. Criſmana pähr ſihdamu behrnu mirſtibu un pähr to, kâ ſcho mirſtibu waretu pamaſinaht. Dr. Criſmans wijupirms ſawâ rakſta iſrahda, zaur to taſ nahk, ka til dauds behrnu mehds pirmâ wezumâ mirt — daſchâs Kreewijas gubernijâs puſe nomirſtoht, bet efoht ari tahdas, kur wairak kâ puſe nomirſtoht un Nowgorodes gubernijâ no 100 behrneem mehdsloht pat 82 nomirt. Behrnu mirſtiba žetotees it ihpaſchi no wezaku nabadsibas un no nejehdſibas, kâ ar maſeem behrneem ja-apeetahs un kâ wini ja-ehdina un jakohpi. Uſ mirſtibas pamaſinaſchana pähr-eedams Dr. Criſmans dohd to padohmu, ka buhtu eetaifamas maſu behrnu patwehruma weetas preekſch nabagu laudim, ihpaſchi ſtrahdneekem, kaſ ahrpuſ mahjahm ſawu uſturu pelna. Pehterburgâ efoht jaw weena tahda patwehruma weeta, kur maſi behrni teek uſnemti par deenu, kamehr mahtehm ja-eet pee darba. Behz Dr. Criſmana dohnahm wiſderigaki buhtu,

tad eetaifitu tahdas patwehruma weetas, kâ Berlinê, kaſ tur par „ſilehm“ (Krippen) teek fauktas un kur behrni tai wezumâ no 6 mehneſchi lihds 4 gadi teek uſnemti un weſelu deenu war palikt. Maſa par to ir lohti lehta. Sinamâ laitâ behrni dabu peenahkumu baribu un teek uſ to labako apkohpti. Tahdas eeriktš buhtu wajadſigas wiſas leelakâs pilſſehtâs un ihpaſchi tur, kur dauds fabriku ſtrahdneeki dſihwo

No Helsingforſes. Tai 12tâ Auguſtâ, kâ tureenâs awiſes ſino, tika Helsingforſe atklahta iſſtahde no ſaimneežibas leetahm un iſſtrahdajumeem. Kâ wiſahm zitahm iſſtahdehm, tâ ari ſchij iſſtahdei ir taſ noluhks pamahziht un paſkubinaht, bet winai wehl ir weens ihpaſchs labums, prohti wina neween gatawas leetas iſſtahda, bet ari iſrahda, kâ ſchahdas leetas teek ſagatawotas, un tâ tad iſſtahdes-apmekletaji ſpehji pilnigi eepaſihtees ar mineto leetu ſagatawoſchana. Gandrihſ wiſas iſſtahde iſſtahditas leetas teek ari tur no weikleem ſtrahdneekem paſtrahdatas. Zere zaur ſchahdu iſſtahdi dauds labuma panahkt, ihpaſchi paweižinaht ſaimneežibas amatus, kaſ beſ ihpaſcheem lihdsleekem mahjâ paſtrahdajami. No Sweedru ſemes wairak (15) ſtrahdneeku uſ Helsingforſes iſſtahdi atſuhtiti, kuru ſtarpâ ari atrohnahs jaunkundſe Anna Fleetwood, ta ſlawena „Kohlâs-darbu beedribas“ preekſchneeze Stockholmê, kaſ iſrahda preekſchſihmes auſchana un ſmalâ iſſchuhſchana pehž tâ noſaukteem „Seemetu-muſtureem.“ No Sweedru ſtrahdneekem jeb amatneekem teek ſagatawoti ari ſchahdi iſſtrahdajumi, par prohwi: kohku iſgreeschana (iſgreesumi iſ kohka), ſalmu- un needru-pinumi, rupjaki kohku darbi, prohti kohku-leetu (trauku un rihtu) ſagatawoſchana preekſch mahju ſaimneežibas, atmenu ſlihpeſchana, iſſtrahdajumi iſ kaula un raga, ſpiſſchu-adiſchana u. t. pr. Iſ Pinu- jeb Sahmu ſemes ir iſſtrahdajumi, kaſ ſihmejahs uſ wehweru-, ſalmu- un ſkalu-pineju, uſ pohdneeku- un dreimanu-darbeem; ari tur ir weena dahma, kaſ ſkunſtigas pulks taiſa. Iſſtahde atrohnahs kahdâ pee kugu buhw-weetas peederigâ ehkâ, kur pa iſſtahdes laiku lohgi eetaifiti. Ehkas ſeenâs ſmulki iſpuſchlotas ar nobildejumeem un mahlejumeem, ka preeks paſkatitees. No gataweem iſſtrahdajumeem atrohdahs leetas iſ ſchahdeem amateem: kurwu (kohiſchu) pineju, galdneeku, birſtu-taiſitaju un muzineeku darbi, behrnu-ſpehlu leetas, ſweijoſchanas rihtki, ehdamu leetu uſtaupifchanas eeriktš u. t. pr. Leelu patifſchana pee ſkati-tajeem eemantoja jaunkundſes Selma Siebel kohla-iſgreesumi iſ Sweedrijâs, kâ ari jaunkundſes Auguſtes Petterſon ſmalkee iſſtrahdajumi iſ papes (beesâ papihra) u. t. pr. Wiſpähri ja-peemin, ka ſeeweeſchi zaur ſaweem patihkameem un jaukeem iſſtrahdajumeem uſ ſcho iſſtahdi eewehrojumu weetu eenehmuſchi, un taſ peerahda, ka ſeeweeſchu kahtiba teizami attihſtijuſehs Sahmu ſemê. Iſſtahde tilſchoht kahdas nedetas notureta.

Scho ſinu ſaweem laſitajeem paſneegdami newaram atſtaht ne-iſſazijuſchi, ka ari pee mums Baltijâ tahdas iſſtahdes, kur rahda mahju ſaimneežibas leetu ſagatawoſchana, buhtu lohti derigas. Kâ eſam dſirdejuſchi, tad nahkoſchâ gadâ tilſchoht iſrihtota iſſtahde Rihgâ un tad buhtu wehlejams, ka ſchini iſſtahde eewehrotu mahju ſaimneežibas iſſtrahdajumus tiklab wiheereſchu kâ ari ſeeweeſchu darbi, ihpaſchi kâ ſchê darbi ir paſtrahdajami. Tâ ari bija ſawâ laitâ Maſtawas iſſtahde. Preekſch muhſu lauzineekem, kaſ gandrihſ wiſur preekſch mahju-kuhſchanas wajadſigahs leetas paſchi paſtrahda, buhtu ſchahda nodata iſſtahde lohti deriga, tiklab preekſchſihmes kâ ar paſkubinaſchanas deht.

No **Wiatkas** teel „Behterburgas awisehm“ sinohts ta: meschawehri schini gubernija stipri manamu skahdi nodarijuschi. Statistiska komiteja sinojuse, ka 1874ta gada (mineta gubernija) tikuschi nokohsti jeb saplehsti 7000 leellohpu un 34,000 sishu lohpiuu, kuru skahde lohpa buhtu aprehinajama us kahdeem 150,000 rubteem. Swehri pat usbruhkoht dshwojamahm ehlahm. Ta par prohwi no Saltikowas walstswaldibas teel sinohts, ka wilki tur bareem no weena zeema us ohtru zeemu eijoht, tur lohpus pat deenas laika un zilwekeem kaht buhdameem saplohsidami. Ari no zitahm pusehm nahk tahdas sinas.

Ahrfemes sinas.

No **Anglijas** teel sinohts pahr kahdu nelaimigu atgadijumu us juhras. Tas bijis ta: Dampflugis, ar kuru Anglijas kehneene un weens prinzis un prinzese branza no Uzites salas, tai 19ta Augusta ir brauldams fastrehjis ar kahdu zitu masaku damskugi „Mistletof“. Schis masakais kugis dabujis tahdu treezeenu, ka tizis sadausihis un tuhdat nogrimis. Ari zilweku dshwibas gahjuschas bohja, prohti diwi zilweki no teem, kas fuga wirsa bijuschi, ir noslikuschi un 1 stipri eewainohis nomiris.

— Kahds Angtu kapteinis, wahrdä Webs, kas diwi lahgos jaw bija israhdijses par warenu peldetaju (jo weenreis bija peldejis 27 werstes, ohtrreis 30 werstes pa Temses upi), tai 12ta Augusta mehginajis pahrpeldeht par to juhras-schaurumu starp Angliju un Franziju, kursch ir kahdas 6 juhdes plats. Mineta deena pullstien 5 wakara winsch laidahs juhra un bija jaw puszetu nopeldejis, kad fahra stipri liht un wehjsch dsina wilnus, ta ka peldetajs dewa sismi, lai laiwa to usnem, kas par drohschibu winam blakam lihdsä branza. Ta tad schoreis sawu darbu nepabeidhis kahpa laiwa. Ka jaunäs awischi sinas lasam, tad kapteinim Webam isdeweess par mineto juhras-schaurumu wehlah pahri peldeht.

No **Spanijas**. Waldibneekem pret Karlisstem karojoht arweenu fahl wairak weiktees, ta ka Karlisti gan laikam wairs ilgi newarehs pretotees, pat Urgeles pilschetu, kas Karlisstem bija stipra patwehrschanahs weeta, wini tagad pasaudejuschy un wisä tai apgabalä til mas Karlistu bija, ka nespehja saweem Urgele eeslehgteem beedreem palihgä nahkt. Ar Karlisstem, ka schim brihscham rahdahs, walbibneeki gan tiks galä, bet waj zaur to jaw Spanija nahks pee meera? Nupat awises sino, ka republikaneeschy atkal fahluschi Spanija sawas galwas zilahrt, jo nesfen esohht atklahta slepena republikaneeschy fabeedriba. Waldiba fanehmuse schihis fabeedribas wadonus zeeti, kuru starpä esohht weens generalis un daschi ziti augsti wirsneeki. Schi jaw ir kehniina Alfonso waldischanas laika ta ohtra slepena republikaneeschy fabeedroschanahs, kas tikuse atklahta. Sinams ari schi fabeedriba tapat ka pirma tiks isnihginata, bet politikas sinataji dohma, ka schi nebuhs ta beidsama, jo republikaneeschy nedohschotees meera, wisadi sawai partijai par labu raudsidami rikhotees. Bet neba tikai schi republikaneeschy rikhschanahs draude Alfonso kehniina waldbibai, ari wehl no zitäs puses draude, prohti bijuscha Spanijas kehneene Isabela, tagadeja kehniina mahte, nodohmajuse us Spaniju nahkt. Ministeri, sawas weetas gribedami patureht, ne-ee drohschinajahs stingri schahdai nodohmai preti stahtees, un ta tad drihs waretu notikt, ka Isabela us Spaniju atnahktu. Ja tas noteek, tad Alfonso kehniina waldbibai war leelas nepatilschanas rastees, jo Isabela, drihs walstis un

tautas ihgnumu pret fewi fazeldami, to ari pahrzeltu us sawu dehlu Alfonso un tad wina waldbibai paliktu masal stipruma.

No **Seemel-Amerikas**. Schi usturahs ihpajcha tizibas draudse, tee ta nosauktee Adwentisti, lam ari tahda tiziba, ka wehl gaidami ohtri pasaules- jeb grehku-pluhdi. Schi draudse nu tikuse zaur pehdeju leela leeta lihshamu schini tiziba ta pahrleezinata, ka draudses preekschneeki nospreeduschy dibinaht akziju-beedribu preeksch milsu schkirsta usbuhweschanas, kura waretu gaidamos leelos pasaules-pluhdos glahbtees un ari tohs it meerigi apluhkoht. Behz akzijas leeluma katrs ware-schoht dabuht weetu waj us fuga wirsus, waj ari kajites. Ar schkirstu dohma gatawi tikt, eekam pluhdi usnahkschoht.

Iswikumi is pirma gada-pahrskata pahr beedribu preeksch Kreewijas juhras-tirgoschanas weizinaschannu.

(States A' 33. Beigums.)

Behrnawa gatawo papihrus, kas simejahs us juhras-scholas dibinaschannu. Birschas komiteja dohd tai il gabus 200 rbl. par labu.

Us gareem Igaunijas krasteem naw wehl neweenas juhras-scholas. Beedribas preekschneekam un darischanu wedejäm ir weizees scho leetu eekustinaht Rewalä. Hapfalä ari ir zehlees jautajums par juhras scholas cetaisichannu Behterburgas gubernija kur 5000 kugotaju un 40,000 sweineeku, til nesfen ir zelta juhras-brauzeju klase pee Marowas grihwahm, un tahda pate pee Dranienbaumas.

Pascha Behterburgä isselfees treiklasiga juhras-schola. Pasfneegumi jaw dohti un leeta apspreefta.

Baltai juhrai ir diwas juhras-scholas: Archangelä un Kemä, jaw no 1842. gada. Tahm mas fehmju. Tad ir 1874. g. zeltas diwi klases un trescha gaidama.

Preeksch Kaspijas juhras Nischni-Nowgoroda ir tohti leelä swarä. Schi taifa kugus (1/5 no wiseem kas pa Kaspiju brauz). Talab schi deretu zelt juhras-scholu. Ta leeta jaw te gan pahrrunata un sikhumi apspreechami.

Astrachanas gubernators Bippens grih, winam ustizeta gubernija zelt tschetras juhras-scholu klases. Projekti jaw eefneegti finanzu ministerijai. Apstiprinajums drihs gaidams.

Us Nowas krasteem ir til weena schola Taganrogä. Gaidama drihs Kertscha. Tschetras bes tahm wehl ir dohmajamas. Anapä un Boti, us Kautasa wakarä krasteem ari dohmajamas juhras-scholas us Arimas, Teodosija ir atklahta un Sewastopola gahdajama. Daeprai ir diwas; Cherfona un Berislawlä, diwi wehl dohmajmaas, Nilolajewa ir atklahta un 1873. gada turahs scholas klase; Akermanä gaidama. Par Odesä dohmajamo wehl jautajums naw galigi atbiddehts.

Beedriba pate jaw ir eescheji kreetni nodibinaiusehs: Gezelta beedribas Waldibä, iswehletas trihs komisijas:

- 1) kas apspreech beedribas darischanu programu;
- 2) kas apspreech Nowas juhmalu brauzeju prasijums.
- 3) kas apspreech to jautajumu, kahdas brihwibas un pasflubinaschanas lihdsikti jaleek waldbibai preekschä, lai drihsat attihstihos Kreewijai juhras-tirgoschana.

Pirna komisija sawu usdewumu atbidedama islaidusi pohrspreedumus 1) no gohda beedra, tagadeja zetu ministera Pof-jeta; 2) no Schaurowa un 3) no Woldemara.

Diwi pehdejee fewischkos broschiros.

Dhtras komissijas lohžekli Schurauleni islaudušči fawâ leetâ broščiras. Tad no Seplewitšča projekts par fawstarpigu fugu apdrohščinaschanu.

Trešča til ko eefahlfufe fawas dariščanas. Jagaida, ka pahrspreedumi šchai leetâ buhs it dšihwi.

Beedru flaits 12tâ Dez. 1873. gadâ bij 143 un 15tâ Juni 1875. — 858. — Tahdâ kabrtâ beedriba aug deefgan ahtri un šchahda winas ahreja isplatišchanahs sohla katrâ sinâ sekmes.

Weens no fwarigakeem beedribas ufdewumeem ir, pahraudsiht pastahwoščohs likums par Kreewijas fugoščanu, falihdsinaht ar ahriemju likumeem. Materials šchai sinâ jaw gan gahdahts. Tad beedriba nodohma nahkošču gadu ari fawahft statiškas sinas par tahlu zelu un juhrmalu-fugeem.

(Beedribas makâ nahkoščam gadam ir atlikušchees 527 rbl. 13 kap)

No beedribas dariščanu-weđeja, Waldemara peeliktâs lapâs atrohuam pahrspreedumu par labu juhras-flohu wajjadšibu un fakrahtaš sinas par ikkatra juhras-flohu fewišchi. Leelakai flohu datai tas truhkums, ka usnem par daudš jaunus flohneekus. Ap 15to, 16to gadu mahzibas beigušči tee wehl naw fugu riklotaji. Teem japaleel par fugu puikahm (Jungen) un kad wajjadšigo wezumu ir atfneegušči, tad tee wairš naw fawas leetas prateji. Tapat ari wairak weetâs ir istahdijees kreetnu flohlotaju truhkums.

Widseni un Kurfemi ir vee-augušču flohneeku flaits ari falihdsinoht leelaks kâ nekur Kreewijâ; talab ari šchahm flohlahm panahktas un buhs panahktamas labakas sekmes, neta zistahm. No 304 mahzikeem til 4 ir jaunaki par 15 gadu; bet zitur zaurim leelaka teefa.

Par preekščihmi zitahm Waldemars zel Hainaschu flohlu ihstas organizācijas un kreetnu sekmi dehl. Šchi flohla ir zelta 1864. gadâ. Dabun tagad no krohna til 1000 rbl. palihdsibas. Sigahjušču gadu winâ bij 46 mahzekli, leelaka data ohtru un trešču seemu; no teem Aprili 1875. g. 20 nolika ekšamenu un tuhlin dewahš juhrâ: jo tureenâs tirgoščanas flota aug til ahtri, ka weenumehr truhkš ekšamineeretu fugotaju un stuhrmanu (riklotaju). Maudas makam pawairojotees war mahzekli flaits sneegtees lihds 80 waj 100, talab ka tee tagad nahl no tahleenes, Sahmu-jalas, Dago, no Mihgas apgabala, Newales u. t. pr. Eefahlfumâ til tuwejakee apmelleja šcho flohlu. Winas flohlotajs Dahls pahrliezinajis laudis, ka derigaki ir dohstees tahlâ zelâ, zaur to ka pats brauja lihds Sweedrijai, Bahzijai u. t. pr.

Tagad wiseem ta gabala laudim prahts nefahš til ween uf tahla zela brauzeeneem.

Senmeeki tagad brauz fawôs fuzds lihds Deenwidu-Amerikai, lihds Petščoras grihwahm un seemas laika it ihpašchi par widus juhru; Angliju un Holandiju sin gandrihs ikkatris puifens.

Zaur šcho flohlu tagad 1000 Widsemes semneeku jaw nopeln wairak neta pušmiljona rbl. par gadu ahriemēs brauldami; wineem ir 70 buru- (segetu) fugu, to starpâ 11 trejmaštu fugu, kuri kohpâ nef 7500 lastu.

Hainaschu flohlai zetotees Mihgâ Bahzu juhras-brauzeju klase raujahš zaur jaunâ lara likumu, kurfch atzel tureenâs matrošcheem agrakas brihwibas, Leepajas un Mihgas juhras brauzeju klases tilai ustur tureenâs tirgoščanas slotu, kamehr Hainaschu klase no wahja materiala radija jaunu tirgoščanas

slotu. Behz šchahs preekščihmes tagad Kurfemi eetaiša semneeku juhras-flohas Dondangâ un Lub-Gerâ. — Kâ Waldemars fawôs broščirôs, 18—15 g. agrak, rakstijis, Kurfemei 17. sintoni bij kreetna tirgoščanas un lara-slota un ari kolonijas Bakar-Indijâ un uf Afrikas wakarâ krašteem.

No ta laika, kamehr pate Waldiba ir wehribu greefufe uf juhrahm, Maškawâ 1872. g. juhras ištahdi isrihlokodama, mums jadara zil muhju spēhla, Waldemars faka, ka šcho tautas fainneezigu leetu pawirsinatu uf preekšču. Naw jabihštahš no nekahdeem gruhumeem un jaleel wehrâ, ka ikkatris pasaudetš gads nef 70 miljionu rublu ufdewumu walstibai un tautai.

Preekšč 5—6 gadeem šchi lohti fwariga leeta par juhrmalneeka flohloščanu, juhras praščanâ nereti likahš „ehrmiga“ un „weenpuščiga.“ Sekmes šchai sinâ tagad ir flaidri redsamas — un pareišs eeflats šchai leetâ deen no deenas wairak attihstifees, zaur to ka wiš winas šihlumi ir ušflaidrojumi no politiškas ekonomijas stahwokka flatotees.

Pahr logiku, jeb kabrtigu dohmu islikščanu daschds Latweešču raksteendš.

III.

Pahr flohlas behrnu ne-usmanibu.

Tihri brihnums, daschreis, kahdi strihdini tohp reisehm muhju laikarakstôs wesi! Kahds eefahl par kaut ko rakstih; ohtris to jeb fawadi, jeb pawišam greiš faproht un zel strihdinu par kahdu teikumu, jeb zehleenu, kas pirmâ raksteenâ ne ar wehjalukturi naw atrohdamš; drihs jo drihs ari eemaišahš treščahs, kas ari preekšč fewis kahdu ne-atrohdamu teikumu atradis, jeb kahdu atrohdamu fagreestis, — rohдахs wehl ziti, kas katris kahdu wahedu dabu zeeti un — kilda gatawa! Strihdahš un dohd plikus, — un gandrihs neweens ihli nesina, par ko tad ihpašchi strihdahš! Tâ tas ari noteek šhini leetâ: flohlenu ne-usmaniba. Peeluhlošim tal tuwaki. — Weens, kas no tahleenes strihdina eefahlfumu un attihstišchanohš parestlata, arween war taišnaki to leetu pahrspreest, neta tee, kas jaw pašchi weens ohtram matôs stahw.

Mahjas weefa № 6. J. Iščb. t., — tas laikam buhs tas Ehrglu draudšes flohlotajs, — it ihî kahdus wahedus peemin, par Wids. flohlu pahraudšitaja luga, Ehrglu dr. flohlas apmelleščanu, un tadehl ka Ehrglu dr. flohlas flohlēni laikam wis nebuhs gauščam usteikti tikušchi, peeleel fawam stahsteeenam tohs wahrdus flahst: „Behrnu ne-usmaniba naw wis zaur to aishildinajama, ka tee wehl pirmo seemu flohlâ nahl, bet wišwairak neflohotu wezatu nekahrtigu audšinaschana behrneem jautribu nomahz un tahdi flohlēni pahri seemas flohloti, wehl daschreis mehds buht daudš nefamanigaki. neta tahdi behrni, kas wehl netaš naw flohlâ gahjušči, bet no flohlosteem wezakeem jaw mahjâs sem zeetas uštraudšičanas un daudšahrtigas pamahziščanas tohp audšinati. Flohlotajeem ne-isdohfees wis dascham flohlenam par flohlas laiku jautribu, mohdribu un famanibu eedihiht, ja tee jaw mahjâs uf to nebuhs radinati.“

Ko mehš is šcha raksta redsam? Mehš flehdšam is wina, ka laikam leelaka data Ehrglu draudšes flohlas flohlēni, pee pahraudšičanas, buhs bijušchi druzjin kuhtri un ne-usmanigi, bet flohlotajs pats negribedams un newaredams to waimu uf fewis wišu nemt, mehgina peerahdiht, zaur to ka waima ir zehlfuheš. Waj winam taišniba un zil winam taišniba un

jit winam taisnibas, to tahlat redsesim ka „kahds Chrgleneetis“ R. Tschb. kunga rakstu sapratiss un ko winisch Tschb. kungam pahrmēt.

„Zeen. J. Tschb. l. schehlojahs — pahr Chrgtu draudses fskohlas behrnu ne-usmanibu un nejautribu, kas leela mehrā parahdijusehs, kad zeen. Widsemes fskohlu preekschneeka Gulele k. fskohlas pahraudsijis, un behrnu wezakeem pahrmēt, ka tee pee fawu behrnu ne-usmanibas wainigi u. t. t.“ — Zeen. Chrgleneetis itin smalki proht fajust, Tschb. kunga raksteenā kahdu schehlofchanahs pahr fskohle nu ne-usmanibu! Bet kad nu fskohlotaja rohlā tas stahw ne-usmanigus, kuhtrus, ar weenu wahrdu, netiklus behrnus, par usmanigeem, jautreem t. i. tikleem padariht, — kamdeht tad winam buhs schehlotees? waj ta schehlofchanahs tohs behrnus pahrwehrtihs? jeb waj ta schehlofchanahs ir weena til patihkama juhjma? — Es nefajuhtu, ka Tschb. kungs schehlojahs, es til lasu ka Tschb. l. raksta, ka efoht jazere, ka lihds ar fskohlas gaischumu ari jautriba atsels. Tahlat Chrgleneetis teiz, ka Tschb. l. schehlojotees pahr fskohle nu ne-usmanibu un nejautribu, kas „leela mehrā parahdijusehs.“ Kad fskohlu pahraudsitajs behrnus usflubina jautrafeem buht,“ tad es wehl nebuht newaru eeredjeht, kur fche ir nejautriba, un nefamaniba „leela mehrā!“ Augstu mahziti wahzu behrni, kad teem effamens janoleek, daschureis tā pamet galwu, ka tihri neka neproht, un daschs gauscham usjhtigs un gudris behrns, fabaidahs un pawifam wairs neka nemahl; un pee draudses fskohleneem ta leela nelaimē, kad pahraudsitajs druzjin fabaidijusehs lauka behrnus usflubina jautrafeem buht! Schais abās reises Chrgleneetis pats ar fawu ehnu kaujahs; pats kant ko isdohmajis, kas Tschb. l. raksteenā nebuht naw, un nu fahf ar Tschb. l. kibeletees! Tad Chrgleneetis teiz ka Tschb. l. behrnu wezakeem „pahrmēt, ka tee pee fawu behrnu ne-usmanibas wainigi;“ ar fcho teikumū es esmu pilnā meerā: kas tad jits pee tam wainigs, kad mani behrni ne-usmanigi, neka es pats! Es tal newaru fskohlotajam neds ari kesteram jeb basnizkungam to wainu doht, kad mans behrns ir flinks un kuhtris un ne-usmanigs un netiklis! Warbuht kad fskohlotajs warehs ar laifu manu behrnu laboht, tas fawa leeta, — bet ka mans behrns tahds ir, pee tam mehs wezaki bijam paschi wainigi. Til ar to es naw weenā meerā, ka Chrgleneetis faka Tschb. l. fcho, behrnu wezakeem „pahrmētoht.“ Tur Chrgleneetis atkal ar fawu ehnu kaujahs. Ja Tschb. l. teescham wezakeem pahrmestu un zaur to panahktu, ka behrni tapiu peeklahjigi audfinati, tad tal tas labums, ko winisch buhtu panahjis, buhtu nefalihdsinajami leelaks, par to fliktumu, kas zaur tahdu pahrmeschamu nahf! Bet deemschehl, Tschb. l. fchi mehrka deht wehl wis dauds naw nopuhsejes un ari tagad wis wezakeem wehl nepahrmēt; to til es tahlat apakfchā wehl darijchu, un tad Chrgleneetis war atkal wezaku deht uf plafschā nahkt, ja pateesibas spehks to wehl nebuhs preekschewis winejis. Pahrmeschana ir ta, kad wezakeem peerahda, zaur kahdu fliktu preekschshmi wini behrnus famaita, bet newis, kad tihri weenteesigi faka, ka wezaki pee fawu behrnu ne-usmanibas wainigi. Bet Chrgleneetis wehl naw ar to meerā, ka Tschb. kungs behrnu wezakeem pahrmēt, winisch eet wehl tahlat un faka ka Tschb. kungs behrnu wezakeem „usbruhf,“ it ka tee ween buhtu tee wainigee.“ Man fchkeet usbrufschana ir dauds swarigata, ka pahrmeschana, un kad nu es esmu peerahdjis, ka Tschb. l. wezakeem pawifam naw pah-

metis, tad is ta ari jaflehds, ka winisch wineem usbrukt newareja, jo eepreeksch weens ohtram par ausi wehl, waijag papeeksch jaimofchanai buht. — Un ko tee wahrdi apfihme: „it ka tee ween (prohti wezaki) buhtu tee wainigee“ — tad par fcho teikumū Tschb. l. pascha raksteens it klaiji teeju spreesch, jo tur stahw: „bet wisu wairaf neskohlotu wezaku nekahrtiga audfinafchana behrneem jautribu nomahz . . .“ Wisuwairaf, un newis, „it ka tee ween buhtu tee wainigee“ tas tal flaidri redsams, un tā tad Chrgleneetis atkal fahjis pats fawu ehnu trenkht. Kad nu Chrgleneetis fchā ir pa mehnefnizu ehnas kerdams isblandijees, tad winisch fahf par paschu preekschmetu runahf: ka efoht gan wezaku waina, kad ne-usmanigi un nejautri, bet ka tal atkal wis ne-efoht wezaku waina, jo wezaki ka darba laudis no audfeschanas un mahfklas likumeem mas ween ko sinoht un mas ween ar audfeschanu waroht nodarbotees, bet fskohlotaja usdewums efoht faweem fskohleneem eedehtstihf kahrtibu un tihribu un tohs usmanigus un jautrus padariht. — Un arween no jauna un it nopeetni zeen. Chrgleneetis peekohdina, ka ne-efoht wis wezaku waina ween, bet ari pa datai, un wisuwairaf fskohlotaja un fskohlas eeriktes waina, ja fskohle ni buhfoht tahdi, ka jaw wairaf reises mineti, t. i. netikli. Pehdigi zeen. Chrgleneetis issauz, ka tahds fskohlotajs, kas tikai sinafchanas faweem fskohleneem mahzoht, bet par winu weselibas mas ko ruhpejotees, efoht flikts fskohlotajs u. t. t. Juhju pehdigais teikumū, zeen. Chrgleneescha l., tihri man ka no dwehseles isrunahts, bet eekams winu apbrihnojām, papreeksch atlaufseet Juhju swarigus wahrdu, ari no pirma gala, ka peeklahjahs gohdaht, un ar nopeetnu usmanibu zaureet un pahrspreest.

(Uf preekschu wehl.)

Herzogowina.

Uwischu lasitaji dabuhn nereti sinas par iszehljusehs dumpi tai Turzijas semes gabalā, ko par Herzogowinu fauz; tadeht buhs, ka leekahs, pareisi, lasitajus ar kahdahm shtakahm sinahm par minetu gabalu aprakstihf.

Ciropas Turku semē dsihwo, ka lasitaji sinahs, dauds wairaf kristigu kauschu, neka Turku paschu, kas kristitohs pahrwaldidami neschehligi spaida un isfuhz. Starp kristigahm tautahm, kas Turzija peemihf, ir Serbu tauta weena no tahm wisuwairaf eewehrojamaht, pee winas peeder kahdi 8 milionu eedshwotaju, no kureem puše Austrija, turpat blakam, peemihf: Herzogowina tapat ka ari Herzogowinas rohbeschu semes, ka: Melnkalne (Tschernogorija), Bosnija un Austrijas Dalmazija, peemihf Serbi. Ta wisleelaka data no wineem ir pareistizigi, ta majaka data katoli; bes tam dauds Serbu augstmani, muischneeki peenehmuschhi pehz tam, kad Turki fcho semi eekaroja, Turku tizibu — palikuschi par Turkeem, lai waretu kohpā ar swefcheem kalla-kungeem fawejus apspeesdami, kundshki waldihf. Tee kas fawai tehnu tehnu tizibai un tautibai ustiizigi palikuschi, peeder tagad gandrihs araju kahrtai ween un dsihwo zeemōs. Turki turpreti dsihwo pilssehtōs, amatus strahdadami un tirgodamees, un muischas kristigus semneekus kalpinadami. Turku muischneeki un pilssehtneeki naw nebuht wairaf mahziti un isglihtoti, ka winu kristigee kalpi. Turku muischneeka dehs usaug ka meschonis, tapat ka wisnabagalais ganu puika; tikai ganu puika newar fajusteess par til spehzigu, ka jaunais Turku bramānis. Turku muischneekēem peeder wija seme. Kristigs semneeks fcho semi apstrahda, bet semes augfi

tam nepeeder. Trefchdatu waj puſi no augleem tam jawed ihpaſchneekam un jamakſa beſ tam wiſas krohna nodohſchanaſ, kaſ uſ ſemi, uſ darba augleem un uſ lauſchu galwahn uſliktas; beſ tam wehl ja-iſpilda klaufibaſ, ja muſſchneekſ to pagehr. Wiſas peemelſchanaſ, liſtiſas janeſ kriſtigam ſemneekam, wiſe labuniſ peekriht netizigam muſſchneekam. — Leelaſ gan taſh naſtaſ, ko kriſtigam ſemneekam Turkam janeſ, bet leelaſ wehl taſ baſrgumſ, ar kuru ſchiſ naſtaſ peepſeeſch neſt. Ja ſemneekſ naw tiſ laimigſ, waj tiſ iſmanigſ, ka winſch notaiſa ar ſawu zeetu kaſia lungu, kaſ tam jamakſa, kaſ tam jaklauſa par apſtrahdajamu ſemeſ gabalu, tad waſara waj rudenſ nonaht paſ lungſ zeema un noſpreeſch pehſ ſawaſ gribaſ no jauna, ziſ ſaimneekam labibaſ jawed, ziſ tam jamakſa, ziſ tam jaklauſa.

Ja Turkam nauda truſſi, tad jamakſa, ſinamſ wairak, ja tam labibaſ naw, tad jawed labibaſ wairak.

Uſ nabaga ſemneeka luhgſchanaſ Turkaſ nezel ne auſiſ augſcham. Ja ſemneekſ pretojaſh, tad ſpreeſch to wehl gruhtaki un ſlohga zeetumã. Daſchreiſ nepeepildamſ Turkaſ ſpreeſch wiſu zeenu ta, ka newar wairſ zeeti, tad gadahſ, ka apſpreeſtee fazelahſ kaſjãſ un aiſden ſawu ſpaiditaju. Bet pehſ kaſda laizina naht Turkaſ atpakat ar daudſ klaufigeem kalpeem jeb Turku ſaldateem — un nu eet zeemam jo ſmagi.

Semneekſ nebuht newar ſinaht, waj tiſ winſch rihtu wehl buhſ uſ to ſemi, kuru winſch ſchodeen apſtrahda.

Kontrahtes nekahdaſ winam jaw naw, un ja Turku lungſ uſ winu tura ſchlihbū prahtu, tad to drihſ aiſden. Gan ſemneekſ drihſti ſew zitu lungu melleht, kaſ lauku darbi nobeigti, bet uſ kureen lai winſch greeſchahſ? Weenſ Turku muſſchneekſ ohtra Turkaſ brahliſ, wahna wahnai jaw aſiſ neknaſhj. No weena zeema ſtaiga uſ ohtru, un nekur darba ne-atraduſcham, tam jagreeſchahſ mahjãſ un Deewam japateiz, kaſ winu bijuſchahſ lungſ atkal ſchehligi uſnem.

Neweenſ gan neſaſiſ, ka wiſas ſchiſ naſtaſ, kaſ kriſtigam ſemeſ ſtrahneekam Turku ſemeſ janeſ, weeglaſ. Bet ſchiſ naſtaſ naw taſh weenigaſ.

Jadohd wehl Turku keiſaram, kaſ keiſaram peeder. Un winam peeder daudſ, ja ne wiſe, kaſ ween waſſi. Ja Herzogowinã un zitãſ Turku pawalſteſ walditu liſumſ un taiſniba, tad krohna nodohſchanaſ buhtu maſſajamaſ ſemeſ ihpaſchneekem, preeſch kureem ſemneeki taſſchu ſtrahda. Bet ſchiſ leeta ir zitadi. Krohna nodohſchanaſ maſſa ne ſemeſ ihpaſchneeki, muſſchneeki, bet ſemneeki, tee maſſa ne tiſ ween par to teefu, kaſ teem paleek, bet ari par to teefu, ko tee ſawam Turku lungam atdohd.

Turku waldbiba gan mehginaja daſchu reiſ uſlikt ſaweem Turku pawalſtneekem taſdaſ paſchãſ nodohſchanaſ, kaſdaſ neſ winãſ kriſtige pawalſtneeki; bet iſdohteſ taſ tai nekãd ne-iſdewahſ. 1849. g. Turku waldbiba nopeetni ſakta dohmaht uſ to, ka krohna nodohſchanaſ buhtu kaſhtigaki iſdalaſmaſ ſtarp Turku augſtmaneem un kriſtigeem ſemeneekem. Bet augſtmani ſinaja, ko tee darija: tee fazehlahſ kaſjãſ pret waldbibu.

Wairak nedelaſ dumpiſ ploſſijahſ un beidſoht wiſ palika pa wegam, ja, kriſtigeem bija pat wiſas iſdohſchanaſ ja-atlihdſina, ko waldbiba ſchiſ dumpja deht neſuſe.

(Turpmãl beigumſ.)

Sihki notifikumi iſ Rihgaſ.

Tai 19tã Auguſtã pulſſien 11 walara jeb nahti Romonowaſ eelã N° 46 buhdama nama behninã pakabraſhſ ſaldatſ

biſetneekſ Melſanders Andrejewſ Kreeſchſchentowaſ iſ Rihgaſ gubernijaſ batałoneſ. Kapehſ Kreeſchſchentowaſ ſew diſhwibu nehmiſ, teef tagad no polizejaſ iſmellehtſ.

— Bahr Rihgaſ tirgu runajoht mumſ ſchahdaſ zenaſ ja-peeniſ: ſirni maſſaja 3 rubl. 80 kap., auſaſ 1 rubl. 60 kap., ſweeſchu milti 3 rubl. 40 kap. lihdiſ 4 rubl. 50 kap., ruſu milti 2 rubl. 40 kap., griku putraimi 4 rubl. 50 kap., meeſchu putraimi 3 rubl. 50 kap., kartupeki 1 rubl. 25 kap. puhra, ſweeſtiſ 5 rubl. pohda.

Sina pahr uſſaukteem Rihgã.

Pehtera- un Dohmaſ-baſn.: Konſulentiſ Konrad Jul. Ed. Bornhaupt ar Aug. Karol. Bornhaupt. Krohna diſchlerſ, unteroſ. Hans Schmidt ar Julianu Dor. Schdnhoff. Kaufmaniſ Robert Mathiaſ Streiff ar Gertrudi Jul. Meyer. Gertrudeſ-baſn.: Muhrneeka ſeliſ Hans Silbert ar Mariju Plitſcha. Zimmermaſ Mahtiaſch Uppihſ ar Mariju Jul. Wegdin. — Jeſuſ-baſn.: Pohdneeka ſeliſ Kaſhliſ Heiſn. Mieraſ ar Florentiniſ Katr. Pottſchewig. Fuhrmanu ſaimneekſ Andreas Paieſſen ar Juliju Muſing. Pohdeſ ſulainiſ Jahn Turre Tihger ar Annu Straſding. Strahdneekſ Friedr. Laton ar Anndahrtu Peterſon. Sulainiſ Kriſtup Walg ar Dor. Kieſe. Mahtiaſ Otto Kubliſ ar Mariju Dor. Sattler. — Jahaſbaſn.: Katlu kaſeſ Joh. Groſſberg ar Friederiku Bune. Biſetneekſ unteroſizeriſ, pohdneeku ſeliſ Jakob Peterſohn ar Annu Peterberg, diſm. Sololowſky. Biſetneekſ ſalbatſ Jahnſ Bullenberg ar Martu Wilde. Fabrika ſtrahdneekſ Janne Malinowſky ar Marg. Hermann. Slohderu ſeliſ Mikel Dimbe ar Liſetti Dauſen. — Mahtinaſbaſn.: Unteroſiſ. Michael Nikolai Maſhotin ar Annu Emiliju Swihkul. — Trihſ weeniſbaſn.: Kaſſoku-ahdu taifſtaſ Friedrich Ed. Henſeleit ar Karolini Luſ.

ſkanu wirkne.

IV.

Pawara.

Silti wehji puſch ar mahti
Daba dwaſcho miſlibu,
Wiſ juht jaunu diſhwibu,
Seema prohjam behg par nahti.

Un no ſilaſ debefſ ehlaſ
Saule mirdiſ luht! eſara,
Arãſ jaw ir tihrumã,
Ganiſch melle ſawaſ tekaſ.

Wiſa daba jaw ir kaſjãſ,
Wiſi preekaſ gawile:
Al! ziſ jautã paſaule.

Teem, kam ſcheitan labi kaſjãhſ:
„Wiſeem labi kaſjãhſ, diſtri
Teem, kam miſlib' peemiht ſirbi!“

Reinholt Kalning.

Grahmatu ſina.

Behrnu draugſ. Jauna pirma laſſchanaſ grahmata preeſch pagãſta ſtohlahm, apgãhdãta no E. Schröder, Salãſ draubſeſ mahjitaja. Pirma dala, ſtirõſ wahkõſ eſeeta, maſſa 30 kap. Atkalpahrdeweji un ſlohlotaſi, kaſ wairak eſſemplaru nem, dabu pelnaſ-daku.

Pamahjiſchana Kreewu waloda. Sarakſtiſiſ Laubeſ Indrikiſ. Ohtra pahraifſita drula. Pirmaiſ ſohliſ. Maſſa 30 kap.

Paſauleſ-ſtahſtu-grahmata. Ar daudſ bildehm puſchota jauna drula, pehſ muſhu laiku wajabſſabãhm pahraifſita, ar peelikumu no 1861. lihdiſ 1875. gadam. Slohlahm un mahjãhm ſohliſ deriga. Maſſa eſeeta zeetõſ mahkõſ 60 kap.

Widſemeſ weja un jauna Laika-grahmata uſ 1876. gadu ir gatawa un manã driku-namã un grahmatu-bohdẽ dabujama. Laika-grahmata ir ar 9 bildehm puſchota un maſſa ne-eſeeta 5 rubl. par ſimtu, eſeeta 10 kap. gabala.

Erniſt Plateſ.

Atbildebamſ redaktehſ Erniſt Plateſ.

Sludinaschana.

Rulamas-maschines

(us Belgawas istahdi ar pirmo gohda-almu, fudraba medalu apdabwinatas), peh3 jaunatahs konstru3ijas tai fitas, las par stundu 3 lih3 4 vuhri istul, no 85 rubl. fah3ht, la ari
effektu-maschines, pu3maschines u. t. pr.
pah3rohd par stiprumu apgalwodami

Lb. Zuckersuck un beedris,
kanto3ris: Rihgā, Krameru- un Jaunahs-eelas stubri

!! Augstu laimi!!
un „firsnigu pateizibu“
iffatu tabm trim jaunlunde3m: **S. A., C. A., S. A.,** Stahmereenē, par to laipnu usnem3šanu
29. Juni 3h. g. 3t f3wif3ki fweizinu **S. A.** jaun-
lunde3i par teem laipneem wah3deem.
3 es. 18 VIII. 75.
L. M. rds. 15.

J. Kwehpe.

Rihgas hipoteku beedribas

prehah3judees immobiliju ihpah3neeki teel zaur scho
lu3gti, pirmdeen 1. September 3h. g. pulst. 7 watarā
Wah3u amatneeku-beedribas fah3le u3

fahrtigu pilnu 3apulzi sanahkt.

Deenas-fahrtiba:

Rewisijas-komisijas 3inas.
Bidsche (Budget) preef3h 1876. 2
2 rewisijas-komisijas loh3ektu isweble3šana.
Direkt3ija.

Wai3inaschana.

Preef3h Krohna Wainis3u pagasta teel weenas fa-
pratis3 palihga-f3rihweris mellehts. Peemelde3šanas
un nolih33šanas lih3 25. Septemberam 3h. g. tur-
pot teefas-mah3ā pee pagasta-f3ohlotaja un f3rihwe-
ra. Wainis3u teefas-mah3ā, 8. Augustā 1875.

No Anes muis3as wal3s waldis3šanas tohp pa-
gasta f3ohlotajs mellehts, preef3h 3chejenes pagasta
f3ehlas, tad tohp usai3inah3s, tas scho f3ohlotaja
amatu usnemtohs, lai ar labahm atestatehm tai 1.
Septemberi 3h. g. 3chejenes wal3s mah3ā u3 no-
lih333šanu pulstien 10 no rih3a melde33s.
Anes muis3ā, tai 7. Augusti 1875. 1

Pagasta wezalais: **J. Drehwing.**

Preef3h Oh3seenes pagasta-f3ohlas, Kalzenawas
draud3e, teel

f3ohlotajs

mellehts. Tee kuri scho weetu peenemt gribetu, teel
usai3inoti tani 6. Septemberi preef3h puf3deenas Oh-
3seenes wal3s-mah3ā ar sawahm atestatehm peetei-
ters. Kohne ir 150 rubl. f. un f3ohlas-lah3s f3eh3i
mehneh3i. 2

Oh3seenes wal3s-waldis3šana, 16. August 1875.

f3ohlotajs, kurf3h Kree3ur walodu
labi proht, teel par pa-
lih3gu mellehts. 3apeeteizah3 3h. g. 7. Septbr. Ohgeres-
muis3as f3ohlā pee **Blumenberga.**

Weens kreenis pawahrs

ar labahm le3ibahm teel mellehts. 3apeeteizah3 waj
nu Stalbes muis3ā jeb Rihgā pee J. Brehm t., tee-
lah3 Alef. - un Elisabethes-celu stubri, Grafmus mah3ā.

Weena muis3a

Leijas-Kurseme, weenas dsels3zela stanzijas tuwumā,
lih3 300 dsfetinas leela ar labem f3brumeem un
plawahm ir sem labem nolih3gumeem pah3rohdama
zaur

Zuckersuck un beedri, Rihgā.

Kanto3ris: Krameru- un leelah3 3aurahs-eelas stubri.

Ta drehbju

pehrwe3šana un drufaschana

Tas agrati bij Stahrnu-celā N 2, atrohdah3 tagad
Minz-celā N 1, tur tur agrati bekers Deubners bija,
un te teel lalati, wadmala, wilna un boh3wilna
leh3i un labi pehrweta un drufata.

A. Danziger.

No 3en3ures atweh3hts. Rihgā, 22. August 1875.

Dreht3s un dabujam3 pee bil33u- un grahmatu-drehtetaja Ernst Plates, Rihgā, pee Peh3tera bah3nijas.

Kawermuis3as (Kawershof)
wilnas-fahrtuwe un wehrptuwe

pee Wallas ir tagad zita rohtās nah3ufe un tah3
tagadejah3 renneeks dara zaur scho finamu, ka par
ah3ru apdeeneschānu ir gah3dah3s, un ta publilai wares
naw til ilgi tā lih3 3chim jagaida, bet teel ah3ri
atlah3ti. Mat3a paleel ta pate tā lih3 3chim: 20 lap.
par weenas mah3, wilnas saweh3p3šanu.

Mana

**3taniola- un metalu-kapselu
fabrika**

kanto3ris un lehgeris

(agrati leelā Sinderu-celā N 19 I)
atrohdah3 tagad

leelā Rehninu-celā Nr. 13.

Saflautā, Alefander-celā N 5 un 7,
pretim Hill dah3sam un tuwumā Alefjan-
der stanzijas teel weena labi ap3ohpta mah3a ar
turklah3t peederigah3m 3itahm ehlahm pah3rohta. Klah-
tatas 3inas turpat jeb Hafferberg tunga kantori Kungu-
celā N 12, pee Berg.

Weena pilnigi cetah3sta un lahā weetā buhdama
wirzu-bohde Ahr-Rihgā, ir tuh3ht ar wifahm pre-
3ehm un eeriktehm pah3rohdama. S3hi bohde jaw
ilgatus gadus pasahw. 3apeeprasa Mastawas Ahr-
Rihgā, Jaunā-celā N 53, bohde.

Krohna Wlohm3s-muis3ā, Smiltenes draud3e, teel
5000 ahbotu koh3ti

par 35 lap. gabalā pah3rohti. Ta pah3rohd3šana
ce3ablah3s tai 26. September; agrati neteel koh3i
ih3oh3ti. 3

Laba fris3ha maise

diwreij deenā, tā ari wifu labala 3mal3o maife
un masi un leeli kufeni teel u3 ap3ieleschānu
labi un leh3i 3agatawoti pee beker meistera

J. F. Andreas,

Pah3rdaugawā, Stein-celā N 3.

Gatawus arflus

if 3chuguna un kalama3s dsel3es, wifadas sortes arflu-
sle3s, linfehlu tih3rijamoh3 seetus un gatawus ma-
schines, pu3-d3irnamu seetus no drahts wifadas sor-
tes, efektu maschines, dezimal-3warus, be3merus,
wah3u-buf3es un afis, plih3es, 3epjamah3 restes,
f3eh3berus, feh3u durwis, tau3ijamoh3 feh3us (Spaar-
Rüchen), anglis3u feh3us no dsel3es ar 3epjamahm
frah3nihm un 2 lih3 3 wah3rameem zaurumeem,
twaitu-lapes, 3epfelus (aishah33amoh3), 3chuguna-
un bleka-frah3nis wifadoh3 leelumoh3, jumtu-loh3us,
lu3tus no bleka, fruh3us, feh3des, feh3du turwajah3,
gatawus tā ari u3 ap3ieleschānu ar boh3stabeem, be-
lus, treh3lus un galdeus no dsel3es leh3i ustah3a un
pah3rohd

And. Berner,

Spohra mah3ā, eepreti linu-3wareem lih33ah3 So-
kolowa taperu boh3ei, Wehweru-celā3 galā.

Rihg. Latw. beedriba.

Swehtdeen, tai 31. Augustā

weefigs-wafars.

Klah3tatas 3inas nah3lo3hā f3ah3s lapas mumerā.
Kah3rtibas komisija.

3een. publilai zaur scho daru finamu, ta pee ma-
nis war dabuh3 par leh3u zenu wifadah3 sortes 3ham-
panera, tā ari wifadus putodamus (museeredamus)
uh3denus un limonadi, rumu, konjaku, wifadus
wihnu sortes un t. pr. 2

3auns 3hampanera fabrikis

pee we3cem Semes-wahrteem, Karpowa mah3ā.

D. Schmidt.

Ekipaschas

preef3h lah3ahm, kristibahm un behreem ih3re par
mehremu zenu

V. Zerchendorff,

Kalku- un Schuhau-celu stubri N 13.

S. Jan3ohna

pulstenu-bohde, leelā Rehninu-celā Nr. 3,

(Kalku-celai blatus),

peedahwa ar apgalwod3šanu stiprus 3ilindera pul-
stenus no 8 rubl. fah3ht,
ankera pulstenus 12 " "
3elta tungu ankera pulstenus 25 " "
" dahmu pulstenus 19 " "
3eenas pulst. ar stundu 3itamā " 3 " "
tā ari 3elta plateeretas, fudraba un talmi pulstenu-
feh3des, asfeh3gas, medalonus, kompasus u. t. pr.
Wifadah3 pulstenu fataih333šanas teel u3 apgal-
wod33šanu isdaritas. 2

Balti mahli

ir dabujami pee
Wilkuma Wetterich,
pee Peh3tera bah3nijas.

Weens 3pihkeris preef3h linu jeb feh3lu
usglabah3šanas teel ih3-
reh3s masā Fuhrmanu-celā N 6.

10 rubl. pateizibas-algas

dabuh3 tas, kurf3h atneh33s diwi gabali rohtgu3a gaisa-
pumpju (Luftpumpe) wentilus ar tah3dahm pah3ahm
flapehm, tas ih3eh3a 55-60 mah3z. Tee ir sweht-
deen tai 10. Augustā nosuduf3hi

Gammera 3ah3u-d3irnawās.

10 rubl. pateizibas-algas

dabuh3 tas, tas staidras 3inas dohs par 2 3reem,
kuri Bege3ad muis3ā tika 3tarp 16. un 17. August,
to nakti no festdeen u3 swehtdeen ih3e3oh3t nosagti.
Weens 3irgs bija melns un oh3tris druh3s no 8-10
gah3deem we3i. 3apeeteizah3s pee minelas muis3as
wal3, tā ari pee Brugu-teefas Rihgā.

No polizejas atweh3hts.

Trihsfabrtigi sohdihts.

(Statees No. 31.)

Sefta nodala. Mihslestibas stahstis.

Jilweks dohma, Deews dara. — Mamsela Katrine stahstijahs pa lohgu laukā us tahm par zetu stahditahm augtu-lohku rindahm. Wina likahs ko gaidohs. Wina isskatijahs ruhviga. No nama hij weens jaunš wihrišchis un weena jauna feewišchka isnahkuschī.

Wini gabja abi blakam, weens ohtram it tuwu klahs, kā pašihstami un draugi. Wini azis weenas ohtru melleja, bet kad tahs bij sastapuschahs, tad atkal rahwahs launigi atpakat. Tas bija Augusta mehnesi. Buis zeturta mehnescha bij jaw pagahjuschī, kamehr pastes kondukteeris to flimo kundsi bij atstahjis Limbergas muischā. Wina kā peenahlahs bija tapuse usnemta. Pastes kondukteers bij gan ohtrā deenā nahzis wini apraudsiht, waj ta jaw buhtu atkal gatawa us braufschanu, bet wina bij wehl lohti flima. Tikai pehz feschahm nedelahm wina wareja no gultas zeltees. Bet tē bij zits kas starpā. Limbergu muischā wina bija us to labako tiluse usnemta. Diwas meitas stahweja winai weenadi klahs. Katru deenu brauzā dakteris no pilssehtas. Pastes kondukteeris bij tai šwešchinezei tikai lohti masu zela sohminu no rateem pašneedsis. Katrine to sohminu tuhdat apluhkoja un ne-atrada nelo wairak tur eelšchā kā weenu krektu, schnupdrahnū, diwi pahri sekū un weenus rihta-swahrus.

„Ta naw labu lauschu behrens!“ Katrine issauza. Pastes kondukteeris bij winai teizis, ka ta kundse lihds juhrmaleri braufschohs.

„Uf tas nabaga behrens!“ Katrine issauza lihdszeetigi.

Ne weena papihra wina newareja useet, us kureen wina ihsten gribeja braukt, no kureenes wina bij un kā wini fauja. Kreklā bija tikai lohti smalki tas bohstahs „A“ eerakstihstis. Katrine kratija galwu. Deenestneeze ari.

„Ar wini naw riktigi,“ winaš fajija.

Slimneeze muldeja japni par sliktu braufschanu pastes ratōs, ka wini par dauds dausoht un teizinajoht un ka wina newarohs jawu zela mehrišchī fajneegt. —

Winas brahlis, jaunais schulzis Limberg, bij weenreis no nejaurischī slimneezes istabā pee Katrines eenahzis. Winisch wini bij til atnahkohs redsejis. Winam bij lohti dauds darba. Bij plaujams laiks, tā ka winam nebij watas us zitu ko dohmaht. Tagad winisch wini atkal eeraudsiija. Wina guleja fnausdama gultā. Wina bij flaisa kā engelis. Tas winam gabja pee firde. Winisch wehl weenreis us wini paskatijahs. Pawisam kā fajuzis winisch runaja ar mahju. Mamsela Katrine to nepamanija. Schulzis Limberg nahja tagad pee slimneezes deenu no deenas schahda jeb tahda eemesla deht, drihs bes kahda eemesla, tikai wini gribedams apluhkohs. Waj tad Katrine ari wareja dohmaht, ka zits kas kā lihdszeetiba, schulzi waretu west pee slimneezes gultas? Bet kad nu slimneeze atwefelohjahs, ari tad schulzis arween ilgal un ilgal slimneezes kambari kawejahs, un tas padarija mameli Katriniu nemeerigu. —

Ar degdamahm azim usluhkoja kinfais jauneklis to flaiso slimneezi un arween beeschaki winisch to apraudsiija. Kā rahdijahs, tad ari slimneeze bija no ta flaisa bahla wihra eenemta — bet wina brihnischligi no wina atturejahs.

Mamsela Katrine gribeja nu us wijadu wihsi issinaht, no kureenes wina ir un kā wini fauj. Wina to gribeja no šwešchinezes isdabuhs zaur gudribu, bet winai ne-isdewahs.

„Es juhs lohti apgruhtinu,“ tā atwefelohdamahs slimneeze kahdu deenu bija teikuse.

„Ne, ne, juhs schē warat palikt, zil ilgi juhs gribeet,“ Katrine fajija.

„Bet es gribetu labprahs jawu zela mehrišchī fajneegt.“

„Uf kureen juhs gan gribeet eet?“

„Uf Angliju par skohlotaju.“

„Waj juhs gan jaw efeit bijuschī par skohlotaju?“

„Ja.“

Wina gan bij zeetumā par skohlotaju bijuse, tapehz wina wareja ar „ja“ atbildeht.

„Kur juhs efeit dšimuschī?“

„Gefsch deenwidus Wahslemes.“

„Waj jums ari ir kahdi radi?“

„Man naw nefa wairak kā —“

Slimneeze nopuhtahs. Wina wareja gan teikt: Es esmu no zeetuma atlaisa sagle.

„Kā juhs fauj?“ Katrine prasija atkal.

„Ana Gberhart.“

Wina newareja wairs tahtak runahs un atkrita atpakat gultā, jo wina jaw bija par dauds runajuse.

Wakarā eenahza deenestneeze Greeta pee Katrines un stahstija: Ta slimneeze muld siipri. Wina ir japni brehkuse wairak reisas: zeetums, zeetums! — Man rahdahs, ar wini naw nebuhs riktigi.

„Greet, to tu nesaki neweenam,“ peekohdinaja mamsela. Ohtrā rihtā wina fauja schulzi.

„Brah!, tu esi adwokatam apsohlijees prezetecs.“

„Wehl jaw ir laika deesgan.“

„Brah!, brahl, es redsu gan, ka tu us to slimneezi dohma. Bet dari ko daridams, apdohma jel galu. Wina ir bes tehwijahs, bes wezakeem. Sapnōs wina muld arweenu no tultuhšcha. Tamdeht, mihtlais brahl, eij un melle jel tahdu, kas mums peepaf.“

Wina aigahja. Jauna schulza meers bij ispohtihstis. Winisch nebrauzā wis few bruhsti melleht. Dreshchā deenā winisch runaja atkal ar Katriniu.

„Es esmu tai jaunai šwešchinezei jawu rohku peedahwajis.“

„Waj tu traks,“ Katrine eebtahwahs, „waj tai?“

„Ja, tai!“

„Waj wina tawu rohku peenehma?“

„Nē! Wina teiza, ka wina ne-efohs manas familijas wehrta un wina gribohst riht-agri no mums aisreisohs.“

Katrine pate no fewis launejahs. Tai šwešchinezei bija gohdigaka firde, nefa wina bija dohmajuse. Wina gabja pee jaweem kupareem un iskrahwa leelu pulku wešchahs, gribedama riht tai šwešchinezei to wifu lihds doht.

Kreklōs wina eeschuwa jauju selta nandas. Tad wina greešahs atpakat us dšihwojamu istabu. Schē stahweja winaš brahlis bahls kā drahna un luhkojahs us to weetu, kur winisch to šwešchinezei bija pirmoreis redsejis.

„Brah!, kas tew kairsch?“

„Nekas, nekas, man pahrees wišs drihs.“

Tē mahjai usbruka atkal jaunās isboiles. Deenestneeze eenahza

un fajija, ka ta fweſchneeze atkal parwiſam flima efoht. Wina efoht ſawas leetas ſapakajuſi preeſch braukſchanas. Tē efoht wina nokrituſi un pagihbuſe. Tagad wina efoht tikai dſihwibu atdabujuſi. Riht newar ne dohmaht uſ braukſchanu.

„Katrihn“, ſchulziſ fajija, „ja wina miſt, tad eſ ari miſchu.“

„Un ta ir mana waina!“ mahſa fajija.

Mamſelei Katrihnei ari bij ſaws gadijums bijis.

Tani laika, kad wina wehl bija jauna, eekohrteleja pee winaſ wezakeem weenu kapteini ar 20 ſaldateem uſ 6 nedelahn. Schiſ kapteins bij ſkaiſts, mahzihts un par Franzijas kareem eepelnijeſ daudſ gohda-ſihmu. Winſch bij no muiſchneeku ſahrtas — lohti gohdprahſtiſ. Katrihne Limberg bij 19 gaduſ weza. Wina bij deefgan ſkaiſta un mahzita. Wina wareja daudſ wairak naudaſ puhrā lihds dabuht, kā daſcha graſa freileene. Kapteins winā eemihlejaſ. — Wina mihleja winu aridſan. Deribaſ tila drihſ nodſertas. — Tikai kaſhu-deenu waijadſeja nolikt. Bruhtgans bij ſohljeſ winu drihſ apmekleht. Bruhte Katrihne aibrauza ar ſawu mahti lihds tuwakai ſtanzijai bruhtganam preti. Bruhte bij pehz pilſſehta mohdes gehrbuſeſ. Bruhtes mahte turpreti ſemneeku drahnāſ.

„Kaſ taſ taſdas ir?“ praſija kaſda muiſchneeku kundſe.

„Bagati ſemneeki!“ atbildeja ohtra.

„Ah, kaptein, ta jaw ir laikam juhſu ſeewas mahte?“

Kapteins bij drihſ baſlſ, drihſ ſarkauſ, un neſinaja waj pee bruhtes eet jeb ne. Bruhte to pamanija. Wina nobahleja, un fajija uſ mahti: „Kahpjat maht atpakal ratōſ. Kriſchjahn, brauz uſ mahjahm!“ wina uſſauza kuſſcheerim.

„Bet kamdeht meit?“

„Eſ jums to iſtahiſſichu ratōſ.“

Wina eefehdinaja mahti ratōſ. Bate lehza pakal. Kuſſcheeris brauza atpakal. Kapteins bij apdohmajeeſ. Winſch gribeja pee bruhtes eet, — bet par wehlu. — Rati bij jaw prohjam.

Mahtei fajija meita uſ mahjahm braukdama: „Muiſchneekſ lai paleek pee muiſchneeka, bet ſemneekſ pee ſemneeka. Eſ biju maldijuſeſ. Mehſ kohpā nederam. Tā wina ari rakſtija tam kapteinam.

Nekahda luhgſchana nelihdſeja. Wina gan bij mihlejuſe to wihru, un mihleja winu wehl ilgi pehz tam. —

No ta laika wina palika muiſchā. Wina mihleja muiſchu un jaunako brahli par wiſu. Jaunakaiſ brahliſ bij lohti ſlimigſ. Al, ar kaſdu lihſgmibu winſch kluwa no Katrihneſ ſagaidihtſ, kad winſch no gimnaſijas un pehzak no meſcha akademijs jeb augſtkohlaſ pahrnahja. Waj tad nu wina tagad buhtu winu nelaimigu padarijuſe?

Waj tad weena grehzeneeze buhtu winam tahdu atbildi dewuſe? — Ohtra rihtā nahja pee winaſ deeneſtneeze Greeta un fajija, ka ta fweſchneeze tomehr griboht aiſreifoht, kaut gan wina waroht knapi til uſ kaſjahm tureteeſ, un tā raudoht, ka tihri ſchehl efoht. Eſ eſmu winai pahri darijuſe, dohmaja mamſele. Tē cenahja ari winaſ brahliſ kā ehna un atgruhda to kaſijas taſi, kuru mahſa winam nolika preeſchā, gahja pee lohga un noſtrima dſikāſ dohmāſ.

Katrihne peezehlahſ, atlika kaſiju un ſauza deeneſtneezi Greetu.

„Saki Eberhart jaunkundſei, ka eſ leeku luhgt, lai wina wehl ſchodeen nebrauz. Man ar winu ir kaſ jaruna.“

Kalpone gahja.

„Mahſa!“ iſſauza ſchulziſ un krita Katrihnei ap kaſlu.

Wairak winſch newareja iſteikt. Bet kad nu ta fweſchneeze tomehr buhtu grehzneeze? ko tad? Wina noſehdahſ un rakſtija pee ſawa brahla adwokata grahmatu. „Mihlaiſ dakter, tē ir leetas notikuſchāſ, kur tawſ padohmiſ un palihgſ waijadſigſ. Nahj mihlakaiſ lihds riht puſdeenai.“

Taſ bij tai pawakare, kad Katrihne pee lohga ſehdeja un gaidija. Jaunaiſ ſchulziſ ſtaigaja ar Anu Eberhart pa to kohku aleju ſarp muiſchu un leeljeku. Katrihne bij pate Anu luhguſe, ſcheit palikt. Schee abi gahjeji lohti mihlejaſ. To wareja ſkaidri no winu iſſkatas noredſeht. Un waj tad weena ſeewiſchka prahts ir ſtiprakſ kā wihriſchka? — Wini aiſgahja lihds wezajeem ohſoleem.

„Manſ Deewſ“, iſſauza mamſele Katrihne, „kad wini tagad neſaderinatohſ, kamehr wehl adwokats naw atbrauziſ!“

„Eſ nokawejoſ gan mahſa.“

„Jai Deewſ muhſ no tam paſarga!“

„Nu kaſ tad tē ir par nelaimi?“

„Brahli tu warbuht atmineeſ taſſ fweſchneezeſ, kuru pa behrehm ſche flimu atweda? Muhſu brahliſ grib to ſew par ſeewu nemt.“

„Waj brahliſ Erneſtſ?“

„Ja; winſch mihl winu lihds nahwei.“

„Un wina?“

„Wina mihl Erneſtu tapat kā winſch winu.“

„Hm! kad wina tikai ir gohdiga meita, — tad jaw Erneſtſ winu ari war prezeht. Wiſſ jitz, kaſ waijadſigſ, mums jaw paſcheem ir.“

„Teefa, teefa, brahl. Bet winai ir tikai diwi krekli lihds un neweeſ neſin, no kureeneſ wina ir, un kaſ wina ir.“

Wina nu ſtahſtija adwokatam, ka ta fweſchneeze ſapui no zeetuma muldejuſe, un kad brahliſ Erneſtſ winai ſawu kohku peedahwajiſ, tad wina ne-efoht to peenehmufe.

„Hm“, adwokats nurdeja, „ta ir ehromota leeta.“ Winſch ari neſinaja padohma.

„Nu, kad wina ſagle buhtu, ko tad?“

„Bet ir tad wina wehl war laba buht. Jo winaſ atbilde jaw to iſrahda, ka winai ir gohda ſirdſ. Eſ un tee ziti radi, ja muhſu brahliſ winu pateeſi tā mihl, tad winu uſnemam ar preeku ſawā pulkā un draudſibā. — Kaut gan ta ſchaumala pee winaſ ir — tad tomehr kohdolſ ir labſ.“

„Ja tu brahl, un juhſ ziti aridſan winu gribat par ſawu radineezi eeraudſiht un uſnemt, tad man ari naw nekāſ tur preti, ja wina ari ſagle buhtu.“

„Eſ gribu, lai manſ brahliſ tohp laimigſ.“

„Gohda ſirdſ!“ adwokats fajija. „Tu eſi gruhti jihnijuſeſ — bet uſwarejuſe. Deewſ lai tewi par tam fwehti.“ Adwokatam bira aſaraſ no azim.

„Bet runa tu ar Erneſtu, mamſel, eſ newaru.“

„Ja buhſ waijadſigſ, eſ runaſchu. Redſ, kur wini nahl.“ Mahſa aiſgahja no brahla. Kamehr Katrihne bij ar adwokatu runajuſe, tomehr ohſolōſ bij ſchahda ſaruna bijuſe.

„Jaunkundſe Ana, waj eſ juhſ drihſtu pawadiht?“

„Ja!“ bija Anaſ atbilde. Bet winaſ baſſſ pee tam trihjeja. Apakſch ohſoleem waijadſeja wiſam iſſkaidroteeſ.

„Jaunkundſe Ana, waj juhſ man zitu atbildi newarat doht kā preeſch 3 deenahm?“

Wina fajija atkal lehni „ne.“

„Tamdeht, ka juhſ manſ wehti ne-efak?“

„Man ir launš juhsu gohdigā familijā eebahstees. — Kā juhs waretu weenu grehžineezi ņawā familijā usnemt? War-
buhst weenu sagli?“

„Schee wahrđi fagrahba wina firdi. Winšch newareja tuh-
lit atbildeht.“

„Ana, juhs buhtu sagle?“

„Ja.“

„Nu, waj teefahm ari wehl ir kahda data gar jums?“

„It neweenam.“

„Waj juhs mani ari mihlejat?“

„Waj tad es jums zitadi buhtu warejuse isteikt ņawu launu?“

Ana prasija.

„Nu, tad es juhs ari mihlu, mihla Ana!“

„Juhs waretu sagli mihleht?“

„Ne sagli, bet to engeli, kas ņawas pahrkahpšchanas no-
schehlo.“

„Ne, ne!“ wina ņazija. „Diwas ņohdibas es jaw esmu
iņzeetuse. Birno — launas firds apņinaņchanu! Ohtru —
zeetuma strahpi. Nu wehl wajjag treņcham ņohdam nahkt.
Wiņi mani nizinahs. Neweens gohdigs wihrs nedrihkt ņawu
gohdu ar man dalihkt!“

„Al, mihla Ana, tas naw nekās!“

„Ne, ne mihlais Ernest. Praņeet juhsu mahņai, jeb ņa-
weem ziteem radeem. Ne, ne, tas nedrihkt buht. Wiņi lau-
dis mani nizina un nizinahs.“

Jaunais ņchulzis mehginaja wehl arweenu winu peerunahkt.

„Nu, waj es drihktu to mamņelei Katrinei teikt un luhgt,
lai wina mums to leetu iņņchir?“

Ana dohmaja ilgi. Bet Katrine bij arween winai kā
firnigi mihledama draudņene parahdijusehs, tapehž wina wairs
neņchahbijahs eefņch Katrines gohda prahta.

„Lai Katrine to leelu iņņchir,“ ņazija beidsoht Ana.

„Nu tad eefim tuhlin atpaka!“

Wini gahja uņ mahjahm, baitodamees un zeredami.

Lā winus bij Katrine un adwokats redņejuschi atnahkam.

Ana Eberhart gahja ņawā istabā.

Schulzis melleja mahņu ņawā dņihwojamā istabā, bet at-
rada adwokatu.

„Waj tu ņchē, brahl?“

„Ja, tewis deht.“

„Kā tas ir nahjis?“

„Tu winureis apņohlijees prežetees. Es atnahzu un gribu
tewi uņ tawu apņohliņchanu usmanigu dariht.“

„Waj tagad?“

„Ja, manā un Katrines wahrđā.“

„Al Deews, es nupat gribeju pee winas eet.“

„Teiz tik man wiņu it drohņchi. Mehš jaw eņam ar Kat-
rini wiņu iņrunajuschees.“

„Ne, ne, es tew neka neņaku, tikai Katrinei buhs iņņchirt.“

„Brahl,“ atbildeja adwokats, „tu wari drohņchi man ta-
was dohmas isteikt. Ja Ana sagle buhtu, tad tu waretu to-
mehr wiau prežeht. Mehš tew wiņi to wehlam.“

„Wiņņpehzigais Deews,“ ņauza jaunais ņchulzis.

„Ana ir sagle!“

Adwokats bij kā no laiwās iņņweests.

„Al,“ ņazija ņchulzis. „Tatņchu tew ta pateesiba nepatihkt.“

Lē atwehrahš durwis un Katrine eenahza.

„Schulz,“ wina ņazija itin meertigi. „Ja Ana ari sagle
ir, tu wiau wari tomehr prežeht. Wina ir gohdiga meita.

Es arween ņchē palikņchu un tewi arween joprohjam tapat
mihleschu kā tagad.“

Jaunais ņchulzis kratija ņawai mahņai rohlu.

„Wina ari ir tewis wehrta, Katrine. Wina teiza, lai es
tew to iņņchirņchanu leekoht preekņchā, un ko ta ņazijchoht,
ar to wina buhņchoht meerā.“

„Wina ir tewis wehrta,“ ņazija adwokats.

„Baldees Deewam,“ ņazija mamņele Katrine. „Un nu nah-
kat, ka mehš juhs ņwehtijam. Bet neweens, beņ mums trim,
lai neņin Anas agrakohš grehkus. Dohdat man rohku uņ tam!“
Wini dewa winai rohku uņ tam.

Schulze, un tu ari winai nekād un neko no winas pa-
gahjibas neprasi un ar nekauj neko ņahstihkt, jo tas buhtu
arween preekņch winas weens aņs dņelons. Apņohli man to.“

„Es tew apņohlu, Katrine.“ —

„Wina nahkt! Dakter tu eņi winai nepaņihstams, atkahpees.
Zitadi wina kaunetohs.“

Adwokats aishrauzja. Ana atnahza. Katrine lika winas
rohkas ņchulza rohkās. Lē ņaderinatee aplampahs. Mam-
ņele Katrine atkahpahs un raudaja preeka aņaras pirmo teis
ņawā muhņchā. (Turpmat wehl.)

Salamans Rihnā.

Kahda ahrņemes awiņe ņahņta ņchahdu ņmuku ņahņtinu iņ
Rihnas. Kahdas ņmukas dahmas laulats draugs Bekingas
pilsņehtā bija iņzelojis uņ tahtlahm ņemehm, un beņ ka buhtu
ņawai ņmukai ņeewinai kahdas ņinas no ņewis laidis, palika
ņweņchumā tik ilgi, kamehr ņeewina wiau par nomiruschu tu-
reja un ohtrā laulibā dewahs ar kahdu zitu lungu. Bet tik
ko bija ņalaulati, tē par nelaimi pehž kahdahm deenahm pir-
mais wihrs ari atradahs. Lā leeta nahza pee teefas. Teef-
neņis, atjautigs wihrs buhdams, nahza drihkt uņ ņchahdahm
teizamahm dohmahm. „Draugi,“ wiņņch ņazija uņ abeem
laulateem draugeem, „pirms mehš ņcho leetu tahtati pahrkpre-
ņcham, ir weena zita jawed kahrtibā. Es nupat dabuju ņinu,
ka Juhsu abeju ņeewas-mahte eņohkt nomirusē. Pahr wiņahm
leetahm papreekņch wajjadņiga nauda preekņch winas behrehm
ņametama. Kurņch to mahņahs?“ — „Bee ņwehta Konņuzija!“
ohtrāis wihrs ņazija, „es gauņchi maņ no winas ko ņinu, un
teefcham newaru ņapraņti, tapehž man winas deht wajjadņetu
naudas iņdoht!“

„Bet es, ņcheligais teefas-lungs,“ pirmāis wihrs ņazija
preezigā balņi, „es ar preeku wiņas behru iņdohņchanas uņ
ņewi nemtu! Zik dands ir wajjadņigs?“ — „Schim brih-
ņcham wehl nemas,“ teefneņis atbildeja nopeetni: „es Juhs
tikai pahrbaudiju: un Tu, pirmāis laulats draugs, eņi wehrts
wiņu tawu muhņchu ar ņcho ņmuko dahmu laimigi dņihwoht.
Rem wiau!“ Un tā ohtra laulibas ņchirņchana bija iņ-
darita. J. R.

Derigs padohms.

(Behž Heines.)

Zilweks welnu ne-apņmeiji,
Iņņa tawa dņihwiba!
Breeņmu pilnas eles mohkas
Raw wis tufiņha eedohma.

Zilweks paradus jel makhā
Gara tawa dņihwiba!
Un — ka alaņch tu to bari —
Wehl buhs kahdreis jaleena!

Austrums.

Gradi un seedi.

Kā ahrsemē bruhrganus un bruhstes melle.

Rasitaji buhs dšredejufchi, ka Wahzsemē bruhrganu un bruhstes teel beefchi zaur awisehm usajināti. Zil atminohs, tad fenatōs gadōs esmu ari muhsu laika-rakstōs pahri tahdas bruhstes usajinaschanas fludinajums lasijis; bet laikam ne-isdewahs wis; jo muhsu seltenes naw til aplamas, ka tahs us tahdeem fludinajumeem kahdu fwaru liktu.

Schahdas bruhstes un bruhrganu mellefchanas zaur awisehm ir warbuht daschreis gan pateefigas; bet daudšreis teel ar to ari trahpšchana un blehdiba dšhta.

Sche pašneedsu lasitajeem kahdu tahdu fludinajumu un kā kahds mans draugs johku dehl ar tahdu ahrsemes prezibas agentu farakstijees. Wahzu laika-raksta „Ueber Land und Meer“ № 20. schogad stahw tahds fludinajums:

„Preefch kahdas jaunās bagatas jaunfundsēs teel no winas kahrtas bruhrganas mellehts. Sasinoschanahs dehl jaraksta pee kohpmana L. Kōrnera, Berlinē.“

Mans draugs raksta us scho fludinajumu peeminetam kohpmanim tā:

L. Kōrnera fungam, Berlinē. Pehz Zuhju isfludinajuma laika raksta „Ueber Land und Meer“ № 20. dehl bruhrganu mellefchanas, peedahwajohs Zums preefch isleetafchanas, un luhdsu Zuhš, ja patihl, man par to tuwaki isskaidroht. — Us Zuhju atbildi gaididams, parakstohs ar zeenischannu N. N.“

Atbilda: „Zeenijams fungs! Zuhju wehstuli esmu dabujis un esmu labprahht gataws, Zums peemineta leeta par widutaju buht. Es jums usdohfchu winas adresi, ka Zuhš warat pašchi ar winu farakstitees, un luhdsu Zuhš, preefch daschadahm isdohfchanahm tai leeta, 10 rubtus atšubht. Ar zeenischannu L. Kōrner.“

„L. Kōrnera fungam Berlinē. Us Zuhju wehstuli atbildu, ka labprahht fuhfischu Zums tohs peeprahhtohs 10 rubtus, tikai Zums wajaga man par peemineta leetu tuwakahs isskaidroschanas doht, jo no manas pušes ta ir tihra nopeetniba. Luhdsu Zuhš man winas adresi usdoht, ja gribat, lai schini leeta tahtaki eelaischohs. Pehz tam Zuhš warat drohschi buht, ka tohs 10 rubtus fuhfischu. Us Zuhju atbildi gaidams, parakstohs ar zeenischannu N. N.“

Atbilda: „Zeenijams fungs! Zuhš ne-efat us manu wehstuli atbildejufchi, tamdeht tagad peeprafu, waj Zuhš wehlattees, lai ar Zums tahtaki eelaischohs. Zuhju padewigs L. Kōrner.“

„L. Kōrnera fungam, Berlinē. Is Zuhju wehstules redsu, ka Zuhš manu beidsamo wehstuli ne-efat wehl dabujufchi un warbuht, ka ta nemas ne-aiseet. Tadeht rastu wehl reis Zums to pašchu, kas mineta wehstule bija isteikts. Ar zeenischannu N. N.“

Atbilda: „Zeenijams fungs! Atšuhhtat tikai 10 rubtus, tad darišchu labprahht pehz Zuhju wehlefchanahs. Zuhju padewigais L. Kōrner.“

„L. Kōrnera fungam, Berlinē. Us Zuhju pehdigo wehstuli atbildeidams, waru Zums to pašchu jaziht, ko jaw agraki, ka tad, kad buhfeet man winas adresi usdewufchi, Zums peefuhfischu Zuhju prafjummu. Ar zeenischannu N. N.“

Atbilda: „Zeenijams fungs! Tikai tad, kad buhfeet manu prafjummu peefuhfijufchi, es eelaidischohs ar Zums tahtaki.

Za Zuhš to negribat dariht, tad luhdsu, man wairs nefahdas wehstules nefuhfihht. Ar zeenischannu L. Kōrner.“

„L. Kōrnera fungam, Berlinē. Zuhju zeen. jaunfundsē zitur laimigi apprezinaht, to wehle Zuhju padewigs N. N.“

Za nu augšcheju fludinajumu ari agenta wehstulehm salihdšina, tad war tuhlin manihht, ka ta ir tikai schwindele. Sludinajuma stahw, ka jaunfundsē no augstakas kahrtas wehlejahs bruhrganu no tahs paščas kahrtas, wehstules peerrafa tikai 10 rubtus, bet to nemas, pee kahdas kahrtas tas peeder, kas par bruhrganu peedahwajees. L. M.

Tihtars nu lagstigala.

(Pajata.)

Senak tihtars ar lagstigalu jatika kā labi, firsniigi draugi un bij sabedroti kohpā dšshwoht. Foreis Tihtars tilpat flaki un mahfsligi dšeedaja kā lagstigala, un wina deguns (knahlis) bij deefgan skaisis. Bet tihtars leelaks buhdams par sawu beedri, jahla to drihs neschehligi kalpinahht un pahr to waldihht. Us mehslu fšchupu noštahjees pawehleja lagstigalai, ka tai buhs ehdeenu un dšchreenu jagahdaht. Til ko wifs bija apgahdahts, tē schis weens pats flakt peeklupis wisu aprija un isdšehra un lagstigala nedabuja ne nolaišitees. Ta tas nu gahja deenu no deenas. Lagstigala newaredama wairak ilgaki tahdu launumu un zeekšidibu panest, gahja pee tehmina fuhdšeht. Chrglis tihtaru preefch teejas aizmajis un to par wainigu atšhdams, dewa schahdu spreedumu: „tapehz ka tu sawu beedri til neschehligi esi wahrdšmajis, es tew atnemu mahfsligi dšeedafchanu. No schihš deenas buhs tew pašcham no tawas dšeesmas isbihtees. Par sihmi tawai negausbai ehfchanā un dšerfchanā tu dabufi ohtru degumu un tew buhs joprohjam lihds tawa muhscha galam walkahht weenu krumtainu kaku un jarkanu galas degunu. Un juhs nu efeit atkal abi schirti.“ —

Zuhš wihri, kas frohgōs plihtedami jaw jarkanu degumu efat dabujufchi, neleezet mahjā feewai un behrneem badu zeesht!

P. G.

Muhpiga mahte.

(Pehz Heines.)

Kas tas par sliktu laiku,
Sneegs, wehja schmahfchana;
Es sehšchu dohmigs pee lohga
Un flatohs negaišā.

Tē atspihd weentule sweze
Un lehni tuwojahs:
Wezmahmina kulturi rohtā
Pa zetu aishweltahs.

Es boh maju mitlus un ohtas
Un sweestu ta eepirahs,
Un grib wehl rausi iszejt
Preefch leelas meitinas.

Ta sehšch eefch aishwelta mahjā
Un flatahs meegaini;
Pahr mihligo feijinu welahs
Tā seltainee matini.

Ausrums.

Atbildeidams redaktohs Ernst Plates.